

Civil érték 1995 óta

WEKERLE

2020.
XXVI. ÉVFOLYAM
1-2. SZÁM

A WEKERLEI TÁRSASKÖR EGYESÜLET TÁJÉKOZTATÓ LAPJA

- **Járványügyi korlátozások idején**

- **~~XXIX. Wekerlei Napok~~**

- **WTE közgyűlés**

- **Galvani körút nyomvonal-tervek**

- **Zoltán utca: utolsó felvonás?**

CÉGÉR
Ipartörténeti és helytörténeti filmszemle

CÉGÉR

WEKERLEI FILMFESTIVÁL
IPARTÖRTÉNETI ÉS HELYTÖRTÉNETI FILMSZEMLE

A Wekerlei Társaskör Egyesület negyedik alkalommal rendezi meg az amatőr és profi alkotók dokumentumfilmjeinek szemléjét.

A szemlére való részletes pályázati felhívás megtalálható a wekerletelep.hu honlapon az alábbi címen:

<http://wekerletelep.hu/blog/2020/05/05/iv-wekerlei-ceger-filmfesztival/>.

A nevezési lapok és filmek beküldési határideje 2020. szeptember 28., éjfélig.

A filmszemle témája:

- Települések történetét bemutató ismeretterjesztő filmek
  - Településszociológiai dokumentumfilmek
    - Portréfilmek
    - Ipartörténeti filmek
- Junior anizx: Kispestet és/vagy Wekerlét bemutató rövidfilmek

A zsűri elnöke:

Péterffy András Balázs Béla-díjas filmrendező, operatőr

Az előzsűrizett filmek vetítésének időpontja és helyszíne:

2020. november 7-8., szombat és vasárnap

Wekerlei Kultúrház és Könyvtár, 1192 Budapest, XIX. Petur utca 7.

Eredményhirdetés:

2020. november 8., vasárnap

A részvétel díjtalan.

A filmfesztivál az NKA és Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata támogatásával, a Wekerlei Társaskör Egyesület és a Wekerlei Kultúrház és Könyvtár együttműködésében valósul meg.

WEKERLEI TÁRSASKÖR

XIX KISPEST
ÖNKORMÁNYZATA

 WKK
WEKERLEI
KULTÚRHÁZ
ÉS KÖNYVTÁR

 NKA
Nemzeti Kulturális Alap

Tartalom

Beköszöntő.	1
Visszapillantó –	
Járványügyi korlátozások idején: . . .	2
Beharangozó:	6
WKK	7
Ahol élünk:	
<i>Galvani körút nyomvonal-tervek . . .</i>	8
<i>Zöldfelületek gondozása . . . . .</i>	9
<i>Padlások kincsei . . . . .</i>	9
Köztünk él:	
<i>Juhász Magda 85 éves . . . . .</i>	10
<i>A postás köszöntése . . . . .</i>	11
<i>Civil közösség, Civil Rádió. . . . .</i>	12
Épített örökségünk:	
Újdonságok az építésügyben.	14
WTE:	
<i>Rendkívüli közgyűlés . . . . .</i>	15
<i>Zoltán utca – utolsó felvonás? . . . .</i>	16
Iskolák, Óvodák:	
<i>Veszélyes fák, játékok az óvodában . . .</i>	17
<i>Bőjte atya a Kósban . . . . .</i>	18
<i>Parasport nap . . . . .</i>	19
<i>Nyugdíj és elismerés . . . . .</i>	20
Klímaparát Wekerle:	
<i>Megnyitott a Közös . . . . .</i>	22
<i>Palánta cserebere, Szatyorforgó . . . .</i>	22
Wekerle konyhák, Hirdetés.	24

Wekerle

**A Wekerle Társaskör Egyesület
ingyenes tájékoztató lapja**

Alapította: Dr. Kóczán László

Főszerkesztő: Dr. Engloner Attila

A Szerkesztőbizottság tagjai:

Jedlóczi Berta, Nagy Attila,

Nagy Tamás, Szilágyi Szabina

Korrektúra: Papp Zsuzsanna

Tördelés: Babay Bt.

Hirdetésszervező:

Péterffy-Bohata Sára

06-30-620-5625

Kiadó: Somló Judit WTE-elnök

A szerkesztőség címe:

1192 Budapest, Kós Károly tér 10.

Telefon: 280-0114

Címlapfotó: Engloner Attila

A Zoltán utcai sportpálya, 2020. augusztusában.

A Wekerle Napok plakátját

Urmai László készítette.

Nyomda: SERRIART Nyomdaipari Stúdió

Megjelenik évente háromszor 5300 példányban

A szerkesztőség a kéziratok tartalmáért

nem vállal felelősséget.

ISSN 2061-6627

Hosszú idő telt el

Nehéz időszak van mögöttünk. Hogy túl vagyunk-e rajta, nem tudjuk. Egyre kevésbé valószínű. De már az is elég, ami eddig volt. „Hiányoztok!” – hirdették a Kós Károly iskola ablakai. „Unom, hogy állandóan zárva mindkét kapunk” – írta egy kisdíák a karanténpályázatra készült versében. „De hiányzott az együttlét!” – ébredtek rá a feladat nélkül maradt önkéntesek. Igen, sok mindent másképp látunk, sok mindent megértettünk a kényszerű bezártság ideje alatt. Társas kapcsolataink elementáris szükségességére bizonyosan sokan rádöbrentek. Tanárok és diákok, rokonok és barátok, vagy egymást csak látásból ismerők. Akik megszokták, hogy idejük kisebb-nagyobb részét együtt töltik, vagy „csak” köszönnek egymásnak, amikor látják egymást, találkozni itt, a Wekerlén. Amikből azokon a rendezvényeken, amiket megszoktunk itt, a Wekerlén. Amikből a mögöttünk levő időszakban nagyon kevés jutott, vagy egyáltalán nem jutott semmi. Együtt töltött időkből, találkozásból, rendezvényekből. Elmaradt a Wekerle Székelykapu Napok, az Életfa ünnep, az Önkéntesek ünnepe, a Szent Iván napi tűzszobor.

Kimaradt a Wekerle újság tavaszi száma is. Pedig mi, akik készítjük az újságot, készültünk. Készültünk témákkal, ötletekkel, cikkekkkel. Anélkül, hogy tudhattuk volna, meg fog-e jelenni a lap. Hosszú ideig bizonytalanságban vártuk, hogy mi lesz. Persze hasonlóan mindenkihez, azokban a hónapokban. Bár, a bizonytalanság egy része, legalábbis, ami a Wekerle újságot illeti, megúszható, elkerülhető lett volna...

Hosszú idő telt el, mire újra elkezdtünk találkozni, mire újra wekerle rendezvényeken vehettünk részt – újjáéledt a Vasárnapi Térzenék, kulturálissá kerekedett a Sörkör –, és hosszú idő telt el, mire újra kézbe vehetjük a Wekerle újságot.

Rendhagyó körülmények között rendhagyó ez a mostani lap. Számos írás, amivel év elején készültünk, aktualitását veszítette – ki kellett hát „dobni” őket. Számos írást azonban, bár jó régen készültek, fontosságuk, érdekességük, vagy „elévülhetlenségük” miatt megtartottunk.

A sok-sok elmaradt rendezvényre, sajnos, nincs mit visszapillantani, így alkalmunk nyílt Visszapillantó rovatunkban felvillantani – messze nem a teljesség lehetőségével –, hogy hogyan éltünk, mik történtek a járványhelyzet miatti korlátozások idején. Az persze nem meglepő, hogy a pandémia és következményei több más rovat írásában is felbukkannak.

A Wekerle újság nyomdába adásakor még úgy volt, hogy a WTE meg tudja rendezni a XXIX. Wekerle Napokat. A szervezők nagy energiákkal készültek a rendezvényre, a Wekerle újság pedig annak beharangozására. A Kispesti Operatív Törzs járványügyi helyzettel kapcsolatos, szeptember eleji állásfoglalása alapján azonban a Wekerle Napok elmarad. Így kedvesnáló írásainkat is kivettük a nyomdából visszahívott újságból.

Vannak azonban, szerencsére újra és újra, köztünk élő példaképek, akiket nagy örömmel mutatunk be olvasóinknak. És vannak ügyeink, amelyek a világjárványtól függetlenül meghatározzák, vagy meg fogják határozni életünket. Újdonságok az építésügyben, veszélyes fák, játékok, és elhúzódó, minősíthetetlen munkálatok egy óvoda udvarán, vagy éppen a Wekerle közvetlen közelébe tervezett új körút, amelynek hat nyomvonal-változata közül kettő teljesen elkerülné a Kisredőt és a Határ utat. Felelevenítünk egy tíz éve húzódó ügyet is, annak okán, hogy elindult az építkezés a Zoltán utcai sportpályán. Vajon mi épül, mikortól és milyen feltételek mellett lesz látogatható?

Kérem, tartsanak velünk az újság oldalain, és, hogy mihamarabb személyesen is együtt lehessünk, vigyázzunk magukra, vigyázzunk egymásra!

*Dr. Engloner Attila
főszerkesztő*

Így tanultunk mi...

A Kispesti Pannónia Általános Iskolában mi is megtapasztaltuk az ezerszer áldott és átkozott digitális munkarend szülőre, gyerekre, pedagógusra rótt fizikai és lelki terheit. A sok nehézség ellenére azonban pozitív hatását is éreztük, és sokat tanultunk ebben az időszakban.

A szülőktől már az első napokban rengeteg kedves visszajelzés, építő jellegű észrevétel érkezett. Ezeket felhasználtuk a napi munkánk során, és vártuk, kértük is a szülőktől, a tanulóktól a további javaslatokat. Mindannyian támogatóan álltak mellénk. Ennek köszönhető, hogy már a második naptól kezdve működött a rendszer, amit később tovább finomítottunk. A szülők munkarendje, a családok egyéb terhei, az eszközök, az internet minősége és a gyermekek száma mind olyan tény volt, amit figyelembe kellett vennünk a tervezésnél.

Főként szeretettel, odafigyeléssel, sok dicsérrettel, bátorítással, személyre szóló levelekkel, apró virtuális ajándékokkal motiváltuk a gyerekeket. Elsősorban a szorongást, a bezártság okozta feszültséget igyekeztünk oldani. A folyamatos tanulás – értelmes elfoglaltság, biztos pont volt a bizonytalanságban. A pedagógusok törekedtek arra, hogy újszerű, érdekes módszereket találjanak, amelyek felkeltik a gyerekek érdeklődését. A gyereknapi virtuális szabadulószoza (honlapunkon megtalálható) különösen népszerű volt.

Elsősorban a hivatalos levezető rendszeren keresztül e-mailben és különböző online platformokon, szükség esetén telefonon kommunikáltunk. Az iskola honlapjára tettük fel a tananyagot. A részletesebb tudnivalókat, segédanyagokat, videókat, linkeket, tesztek az egyes osztályok által választott platformokon osztottuk meg. Szinte napi 24 órában elérhetőek voltunk, hogy azonnali segítséget tudjunk nyújtani.

Törekedtünk arra, hogy ne üljenek a gyerekek egész nap a számítógép előtt, egészséges arányban legyen a digitális és a hagyományos tanulási tevékenység. Sok kolléga tartott online órákat, valamint egyéni és kiscsoportos foglalkozásokat. Készítettek hang- és videó felvételeket, animációs anyagokat, létrehoztak youtube csatornákat, ahol saját készítésű vlogokat, oktatóvideókat osztottak meg a gyerekekkel. A digitális eszközök használatában mindenki rendkívüli mértékben és ugrásszerűen fejlődött. A hozzáértő kollégák és szülők folyamatosan segítettek a kevésbé gyakorlottakat. A gyerekek önállóbbak lettek, megtanulták beosztani az idejüket. Nagy részük most ébredt rá igazán, hogy milyen fontosak a személyes, valós kapcsolatok, és milyen jó iskolába járni.

A szülők realisabb képet kaptak gyermekük tanulási képességeiről. Nagyobb betekintést nyertek a munkánkba, jobban megismerték a pedagógusok módszereit, értékelési rendszerüket, a gyermek-pedagógus kapcsolat

minőségét is. Szorosabbá, hatékonyabbá vált az együttműködés a szülők és a pedagógusok között. Mindannyiunk empátiás készsége jelentős mértékben fejlődött.

Jelenleg azon dolgozunk, hogyan tudnánk beépíteni a tapasztalatainkat a hagyományos oktatási rendbe, és hogyan tudnánk a családok iskolával kapcsolatos feladatait csökkenteni. Ha a sors úgy hozza, hasonló helyzetben már teljesen felkészülve, a megfelelő technikai-módszertani tudással felvértezve vállaljuk a kihívást.

Nagyon büszkék vagyunk a tanítványainkra és a szülőkre is, akik sikeresen vették az akadályokat. Bebizonyítottuk, hogy rugalmasan tudunk alkalmazkodni egy hirtelen kialakult váratlan helyzethez. A gyerekek döntő többsége fegyelmezetten, szorgalmasan, kitartóan dolgozott ezekben a hónapokban, sokan kifejezetten magas szintű munkát végeztek. Mégis...

Kedves Pannóniások! Már nagyon várjuk a személyes találkozást!

*Töreky Erzsébet
intézményvezető-helyettes*

Fotó: Engloner Artília

„Távnevelés” a Kispesti Árnyas Óvodában

A koronavírus alaposan felkavarta a mindennapok rendjét. Sajnos, még abban sem lehetünk biztosak, hogy mire ez az újság megjelenik, óriási pozitív változás áll be. Nagy a bizonytalanság és a félelem az óvodában is. Az óvodapedagógusok többsége középko-

rú, azaz szinte mindannyiunknak van idős hozzátartozója, akit természetesen féltünk. És akkor még nem beszéltem a családban lévő immunhiányos, szívbetegek, tüdő-, és egyéb problémával küzdő hozzátartozókról. Mindemellett együtt érzünk a szülőkkal,

no nem azért, mert napokig, hetekig a gyermekekkel lehetnek, hanem azért, mert sokak számára nagyon nagy gondot jelent a munkahelytől való távolmaradás. Bár a tanítókkal, tanárokkal ellentétben, az óvodapedagógusok nem kapták feladatként, hogy az óvodáskorú gyermekek fejlesztését biztosítsák a neten keresztül, sok kollégám mégis úgy érezte, hogy segítenie kell a szülőket abban, hogy milyen játékos feladatokkal tudják gyermekeik érdeklődését lekötöni. Itt elsősorban azokra az aggódó

szülőkre gondolok, akiknek szeptemberben első osztályos lesz a gyermeke. De bízom abban, hogy az elmúlt években olyan biztos alapokat kaptak az óvónóktól, dadus néniktől, hogy ügyesen fogják venni az akadályokat. Nem tudjuk megjósolni, hogy mikor találkozhatunk ismét biztonságban óvodásainkkal és szüleikkel, csak reménykedünk, hogy ez mihamarabb bekövetkezik.

Természetesen nem csak gyermekeinket, de idős szeretteinket is nagyon féltjük, ezért kollégáim a Vonás utcai székhelyen kitalálták, hogy arcsmaszkot varrnak és ajándékoznak Kispest Önkormányzatának támogatásával. Az első 160 db maszk 2020. március 30-án került átadásra a kispesti idősek ellátását végző Segítő Kéz Gondozó Szolgálat munkatársai számára.

Ebben a nehéz helyzetben csak kitartást és természetesen jó egészséget kívánok mindannyiunk számára.

*Szücsné Juhász Csilla
intézményvezető*

Fotó: Greksa Iládkó Judit

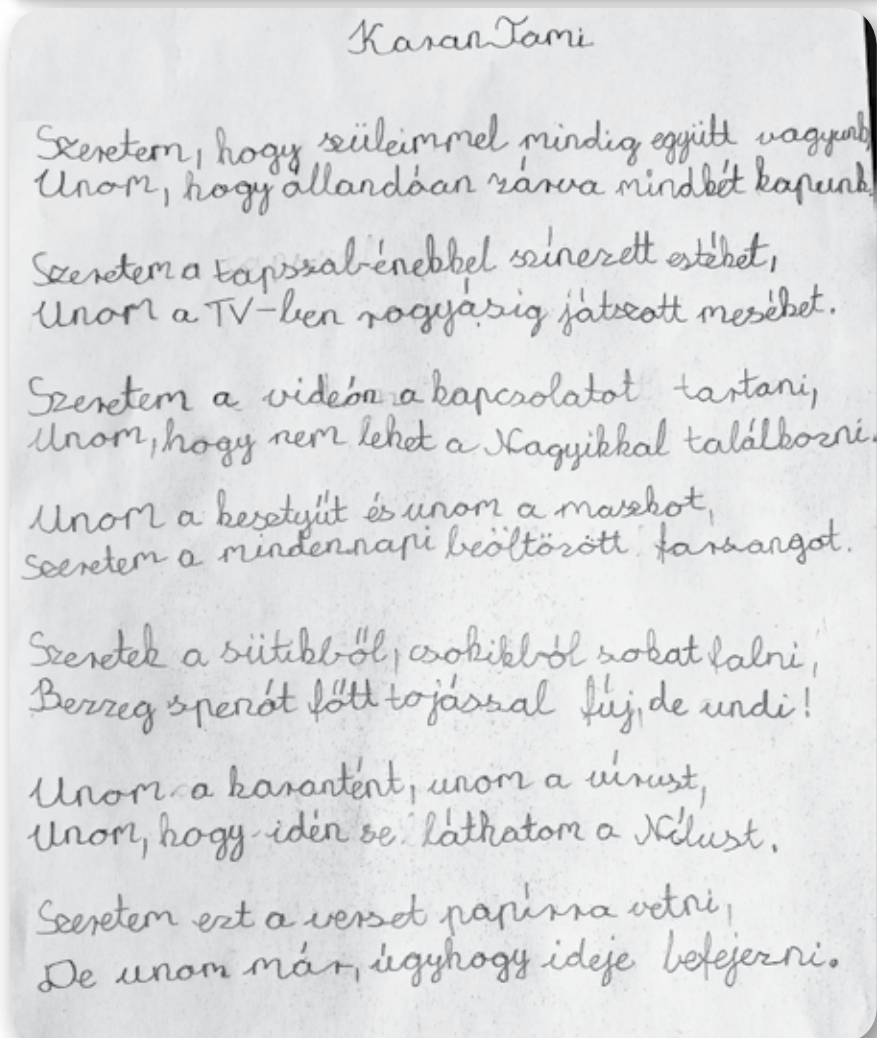
Érettségi a járvány idején

A tanév 2019 szeptemberében a legnagyobb rendben kezdődött meg a végzős diákok számára is. Fogalmunk sem volt, mi az a koronavírus, és a hagyományoknak megfelelően zajlottak az utolsó év eseményei, mint a szalagavató, a nyelvvizsgák stb. A tél vége felé azonban megjelent mindenki életében egy ismeretlen félelemforrás, amelyről egy gimnazista tudomást sem akar venni. Hiszen csak az érdeklí, hogy túl legyen az érettségien, felvegyék az egyetemre, és kezdődjön a nyár, tele bulikkal. Sajnos, nem jött be ez a forgatókönyv, helyette egy rendkívüli időszak köszöntött ránk az utolsó pár hónapban, és minden a maszkhordásról, a kijárási korlátozásról, a távkapcsolat-tartásról és az online oktatásról szólt.

Március 13. Sok iskolás számára nagy változás volt ez a péntek 13-a. Kinek szerencsés, kinek szerencsétlen. Egy érettségizőnek szerintem inkább szerencsétlen, mert a legvégső hajrában óriási szerepe van az élő, hús-vér ismétlő óráknak, az írásbeli feladatsorok gyakorlásának, amelyet normál esetben egymás között, a tanárainkkal végeztünk volna el. Ettől – no meg attól a rengeteg egyéb közös szórakozástól, amely a lelket tartja ilyenkor egy diákban – szakított el minket a fertőzőshullám. A karantén bevezetése után pedig jöttek a kérdések. Lesz-e érettségi, és ha igen, mikor? Csak szóbeli lesz, vagy törlék az egészet? Lehet, hogy távérettségi lesz? Sajnos ez a bizonytalanság sokaktól elvette azt a tanulásvágyat, amelyre érettségi előtt igazán nagy szükség lenne. Végül megszületett a döntés: lesz érettségi, de csak írásbeli, a szokásos időpontban, de szokatlan körülmények között. Nálunk, a Trefort Gimnáziumban szerencsére nagyon profin zajlott a távoktatás. Így egy meglepetés online ballagás után, magabiztosan startolhattunk el május negyedikén a magyar érettségivel, maszkban, fertőtlenítővel és kevesen egy teremben. Ha más miatt kellene másfél hónapot a családukkal összezárva eltölteni, azt hiszem, mindenki a barátai nyakába ugrott volna a viszontlátás örömeiben, de idén ez sem így zajlott, mert a távolságtartás most mindenkinek közös érdeke volt. Viszont a legtöbben három hét alatt le tudták a vizsgáikat, ami pozitívum volt ahhoz képest, hogy normál esetben még júniusban is a szóbelik miatt izgultunk volna. Én emelt szinten biológiából és kémiából érettségiztem a szokásos középszintű tárgyakon kívül, és összességében nagyon jól sikerült minden. Ez nem történhetett volna meg zseniális tanáraink nélkül, akik a nehéz körülmények ellenére is maximálisan felkészítettek minket az érettségire, a felvételire. Köszönet nekik!

Nagy Levente

A WKK karantén pályázatának nyertes művei

Tannhauser Tamara írása

Elek Patrik rajza

Maszk „Szívküldi”

A járvány elég felkészületlenül ért minket a mindennapi életünk megváltozása szempontjából. Hirtelen és kreatívan kellett reagálni sokaknak, sok helyzetben.

Valamikor a kijárási korlátozások második hetében jöttem rá, hogy nem lehet teljesen bezárkózni, találkozni kell, ha mással nem, a postással, lehetőleg maszkban. A maszk pedig hiánycikk volt. Ezért ráírtam egy ismerősömrre, aki varr, hátha van eladó maszkja. Visszaírt, hogy persze, van, de nagyon leterhelt, mert egészségügyi dolgozóknak varr minden nap. Kaptunk tőle 4 maszkot, és mivel nem fogadtam el érte pénzt, vittem cserébe pár méter pamut anyagot, ami a szekrényben várta, hogy valamikor zsebkendővé varrok belőle.

Ezen felbuzdulva hívtam Tracey Wheatley-t, hogy mi lenne, ha egy szíves-csoportot hoznánk létre. Biztosan van

Kispesten még több ember, aki szívesen varr maszkokat. Akkor még nem tudtuk, hogy a helyi óvodák is bőszen maszkvarrásba kezdtek. Létrehoztuk a Maszk Szívküldi Kispest csoportot Facebookon, amelynek hamar nagy sikere lett, egyre többen igényeltek maszkot. Hogy csökkentsük az elején egyedüli varró Kernya Móni leterheltségét, kerestünk új varrókat, és Tracey bevonta a logisztika és a varrók megszervezésére Szlifka Katit, majd bekapcsolódott Rakar-Szabó Natália, hogy a kész maszkok szállítására bringás önkénteseket szervezzen. A szervezés csúcán legalább 20 ember vett részt a varrásban, szabásban, szervezésben, szállításban, illetve kedden és csütörtökön kitelepültünk az akkor még meg sem nyílt KÖZÖS elé a kispiacra, ahol átadó pontot létesítettünk. A csoportban szabásmintákat is megosztottunk, és voltak, akik varrógépet ajánlottak fel. Mivel a kezdetektől sokan akartak adományt adni a maszkokért, az első néhány adományból anyagokat vettünk, meg gumit. Majd bevontuk a Wekerlei Társaskört és a további adománygyűjtést velük

szerveztük, az ő számlájukra tudott utalni, aki akart. Több mint 800 maszk került a családokhoz és a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvány által gondozott gyerekekhez is. A Társaskörrel a befolyt 150 000 forintnyi adományból (Közösségi Alap) a Családok Átmeneti Otthonában lévő 35 lakónak vittünk tartós élelmiszereket, és szerveztünk nekik júniusban egy karantén-feldolgozó élményt: az Ethnosound zenekar tartott számukra interaktív zenei programot élménydobolással.

Számomra a szervezésen és a sok kölcsönös segítségen túl a legizgalmasabb az volt, hogy új ismeretségek születtek. Emellett fontos, hogy közösségileg megerősödvé és gyakorlottabban tudunk kezelni egy hasonló krízist, ahol újra fontos lehet, hogy a szomszédok számíthatnak egymásra.

A közösség munkáját egy pikniken ünnepeztük meg a Kós Károly téren, ahol a Nevetek zenekar tartott balkán táncbuzást. Hálás vagyok mindenkinek, aki ennek a történetnek szereplője lett.

Bálint Móni

Kiserdő karantén idején

Márciusban beütött a járvány, az emberek pedig sokkot kaptak. Mindenki bezárkózott, otthon maradt, amennyire csak lehetett. Sokan kényszerből, sokan választott lehetőségként. Az üzletek bezártak, az éttermek házhozszállításra tértek át, a boltok időkeret korlátozásai és az első idők hiányos árukészletei miatt magunknak is tervszerűbb hétköznapiakra kellett átállnunk. Már ahol lehetett, hiszen az óvodák és az iskolák bezárása miatt a gyerekes családok jó részében káosz uralkodott el.

De hát levegőzni kell, a gyerekeknek hiányzik a mozgás, a kutyákkal sétálni kell menni. És lassan az is kiderült, hogy az egymás elől

való elzárkózás nem jelenti azt, hogy szó szerint a négy fal közé kell szoroznunk.

Ekkor fordult fokozottabb figyelem a Határ úti Kiserdő felé. A járvány alatt ugyanis a szokásos látogatóin kívül olyanok is megfordultak benne, akik előtte egyáltalán nem ismerték. Ahogy az idő melegegett, a tavasz kibontakozott az erdőben, egyre inkább váltak a kisgyerekes családok óvoda- vagy iskolapótlékává, az otthoni munka miatt keveset mozgók séta-, vagy futóterepévé az erdei ösvények, és az idősebb korosztály tagjai is gyakran jártak ide némi mozgásért, friss levegőért. A friss levegőre persze az is rásegített, hogy a forgalom a karantén alatt jócskán lepadt a Határ úton.

Húsvét környékén megjelent az első erdei bunker. Egy kisgyerekes család építette az erdőben talált korhadtt, földön heverő ágakból. A család aztán rendszeresen visszajárt a bunkerhez játszani. A „hajlék” sokaknak megtetszett, elkezdtek tovább építeni, csinósítani. Aztán pedig az első mintájára gombamód szaporodni kezdtek a hasonló kis házak, és hetekre izgalomban tartották a játszótér híján erdei sétájukon járó gyerekeket.

Mivel az erdőt láthatóan egyre többen felfedezték, és kihasználták a lehetőségeit, a Kiserdővédők és az Átalakuló Wekerle szervezésében karanténbarát zenés program is indult májusban az erdőben. A részben kispesti/wekerlei illetőségű Nevetek zenekar tagjai telepedtek ki heti két alkalommal az erdő egy-egy zugába, ahol online, élőben közvetített minikoncertet adtak, balkáni zenék bemutatásával. A program varázsos hangulatára nagyon sok pozitív visszajelzés érkezett.

Júniusban a Kiserdővédők hirdettek egyéni szemétszedési akciót, ám mivel a karantén még tartott, a korábbi alkalmakkal ellentétben

nem vállalták az egy napra szervezett, nagy létszámú esemény meghirdetését. Ehelyett egy szemétszedési hetet hirdettek meg, amikor a résztvevők maguk választhatták meg, mikor, kivel járják az erdőt. A zsákokat a Kiserdővédők biztosították, a takarításról fotókat beküldöket pedig „Van más út” feliratú textilszatyrokkal ajándékozták meg.

Ez utóbbi programmal kapcsolódik össze a Kiserdővédők legutóbbi eseménye is. A Kiserdőben, a Máltai Szeretetszolgálat lebontott szállója helyén 2019 decemberében a Leaseplan Zrt. céges program keretében több, közel 100 facsometét és kis bokrot ültetett. A cég azonban a fák megeredésében, az első pár évben szükséges gondozásban nem tud részt venni. Az Átalakuló Wekerle a 10 millió fa IX. kerületi csoportjával közösen összehívta a „Fogadj örökbe egy kiserdei csometét és kösz” című rendezvényt, amin azt kérték a résztvevőktől, hogy válasszanak maguknak egy kis fát, melynek gondozásában besegítenek a Pilsai Parkerdő munkatársainak. A program jól sikerült, a facsometék közel fele kapott gondozót, és azóta is bővült a segítők létszáma. A csapathoz a Kiserdővédők Van más út Facebook oldalán keresztül még lehet csatlakozni.

Megint kiderült tehát, hogy a Kiserdő nagyon fontos és közkedvelt helye a környéken élőknak. A Kiserdővédők továbbra is azt tartják szem előtt, hogy az erdő teljes jelenlegi területével megmaradjon a helyieknek. Hogy ez így lesz-e idén ősszel kiderül, amikor bemutatják a Galvani híd levelező nyomvonal-variációinak tanulmányait. A Kiserdővédők csoport szervezői pedig továbbra is várják a Kiserdő megvédésében aktív szerepet vállalók jelentkezését.

Németh Krisztina

A szerző felvétele

WÖC – karanténban

A Wekerlei Önkéntes Centrum egy 12 önkéntesből álló csoport, ők a wekerlei önkéntesek mentorai. Mi szervezzük a programokra az önkénteseket. Havonta egyszer (vagy szükség esetén többször is) összegyűnünk a Társaskörben, hogy egyeztessünk, megbeszéljük a feladatokat, segítsünk egymásnak. Ezekről az ülésekről emlékeztető készül, ennek utolsó mondata mindig az, hogy mikor lesz a következő találkozónk. A legutóbbi utolsó (két) mondat ez volt. „Következő WÖC ülés: március 18. szerda. Utána, hogy tudjatok tervezni: április 15. és május 6.”

Hát ebből semmi sem lett, márciusban már nem találkozhattunk. Javában készültünk a májusi Székelykapu Napokra, de április 20-án döntöttek a szervezők, hogy 2020-ban elmarad ez a rendezvény. Nehéz döntés volt, és ezt követte a többi program lemondása is. Nem lesz Életfa ünnep, Önkéntesek ünnepe, Szent Iván napi tűzszobor.

Mi WÖC-ös mentorok sem voltunk boldogok ettől, de az is eszünkbe jutott, hogy eléggé túlterheltnék érezzük olykor magunkat, most –bár kényszerből– lehet kicsit lazítani, pihenni.

De hiányzott az együttlé! Április 15-én volt az első zoomos WÖC ülés. Mindenkinek sikerült kapcsolódni, voltak gyakorlottabbak, akik otthonról dolgoztak, konferenciáztak, vagy a gyerekeikkel tanultak, és kezdők, mint én. Öröm volt találkozni, ha nem is fizikálisan, csak virtuálisan. Volt, hogy egyszerre többen beszélünk, jókat neveltünk, egy-egy gyerek is bekúszott a képbe. Szép sorban mindenki elmondta, hogy éli meg ezt az új helyzetet. Volt, aki folyamatosan járt dolgozni, volt, aki ezt otthonról tette, van nyugdíjas, aki csak 9 és 12 között a boltig ment ki a házból. Sokunknak sikerült olyan dolgokat is csinálni, amire máskor nem jutott idő. Lehetett többet sportolni, együtt lenni a gyerekekkel, jókat főzni, kertészkedni, telefonon tartani a kapcsolatot a családdal, barátokkal, végig gondolni sok mindent. Persze a nehézségek is elhangzottak. Nem minden iskola, nem minden tanár tudta ilyen hirtelen megoldani a digitális tanítást (ami teljesen érthető), sok feladat hárult a szülőkre. Dolgozni kellett, tanulni a gyerekekkel, háztartást vezetni, rendben tartani a környezetet. S nem mindenkinek volt ehhez segítsége.

Kicsit a jövőről is beszélünk. Lesz-e valamilyen program nyáron? Mi legyen az Önkéntesek ünnepével?

Május 13-án újra „találkoztak” a mentorok. Ekkorra már tudtuk, nincs önkénteseket köszöntő, munkájukat megköszönő Kós Károly téri ünnepség. Ekkor állapotunk meg abban, hogy levelet írunk a mentoráltjainknak. Remélem, ez el is jutott hozzátok. Ha mégsem, itt egy kis részlet a levélből, hiszen ez most is aktuális: „Ezúton köszönjük neked, hogy amíg lehetett, velünk tartottál a wekerlei önkéntes munkánkban, bármilyen feladattal is segítetted programjainkat. Bizunk benne, hogy ezek az alkalmak és lehetőségek, vállalatok, legalább annyira a te örömedet is szolgálták, mint a közösséget. Tudnod kell, mi nagyon hálásak vagyunk minden segítségért, mert egyedül nem megy! Nekünk nagyon fontos, hogy együtt legyünk, közösen valósítsunk meg valamit, mások és a saját örömünkre, ezért vagyunk önkéntesek.

A helyzet most pihenőt hozott, reméljük jól tudátok kihasználni.”

Június 24-én viszont már „élőben” találkoztunk. Szabadtéren, távolságtartással, a már nagyon hiányzó öleléseket még mindig visszatartva.

Papp Zsuzsanna

Újjáéledt a Vasárnapi Térzene a Wekerlén avagy minden rosszban van valami jó

Még javában a koronavírus vészhelyzet miatti korlátozások éltek, amikor megcsörrent Gelencsér Gábor telefonja. A Semmelweis Orvosi Zenekar vezetője telefonált, hogy szívesen jönnének játszani valamikor júniusban. Tudni kell, hogy az előző két évben nem volt Térzene, mert nem tudtunk önkéntesen játszó zenekarokat hívni. A szervező Magyar Kollégium Kulturális Egyesület elnökeivel, Romhányi Andrásal megbeszéltek, hogy a járványügyi helyzet függvényében ugyan, de tervezzük úgy, hogy június közepén megtartjuk ezt a koncertet. És láss csodát, épp annak a júniusi hétnek a közepén jelentette be a kormány az enyhítéseket. Február óta minden wekerlei rendezvény elmaradt. Most is beleborzongok, hogy milyen üzenete van annak, hogy épp egy orvosokból álló zenekar tudta megnyitni a rendezvények sorát. És az is bebizonyosodott, hogy igen nagy igény volt arra, hogy ismét együtt legyünk, remek muzsikát hallgathassunk.

Míneközben az Óbudai Danubia Zenekar is megkeresett minket, hogy a zenekarból alakult kisebb formációkkal szívesen fellépnének az EMMI Kulturális Államtitkársága által tavaly indított és finanszírozott Térzene program által támogatva. Így adódott, hogy két alkalommal a vonósnégyesük, egy-egy alkalommal a fúvós kvintett és a brácsa tutti formáció játszott a Zenepavilonban. Majd Bándi Gergely gitárművész, a Kispesti AMI tanárának messenger üzenete érkezett, hogy ő is szívesen fellépne. A Savaria Barokk Együttes is megkeresett, hogy az egyik már megszervezett Térzene előtt ők is zenélnének.

Nem Térzene program, de valamilyen módon mégis egy kicsit közös programmá alakult a Nevetek együttes Park-koló táncháza balkáni táncokkal, ami hol a Térzene után volt, hol más napokon. Ez a program, mint a wekerlei programok többsége, nem jöhetett volna létre az önkéntesek közreműködése nélkül, akiknek ezúton is szeretnénk megköszönni munkájukat.

Nagyszerű muzikusok és muzsikák ez mindig is a Térzene sajátja volt, de idén talán még fokozottabb volt a közönség lelkesedése. Reméljük, hogy a támogatások és a fellépők hajlandósága jövőre is megmarad és akkor nyáron ismét találkozhatunk a Zenepavilonnál vasárnaponként.

Szebenyi Marianna

Hoztunk korszót magunkkal a VI. Wekerlei, ezúttal Kulturális Sörkörre

A szerző felvétele

2020. augusztus 22-23-án ismét sor került a Wekerlei Sörkörre. Az immár hatodik rendezvény idén új irányt vett: a hagyományos elemek, vagyis a kiváló sörök mellett több hangsúlyt kapott a zene. Újra indult a Wekerlei Wurlitzer kívánságműsor, fellépett a Color trió, Baffia Tamás és Molnár Botond, Gombkötő Viktória és Mészáros Mityu, az Óbudai Danubia Zenekar harsonakvartettje, a Blue Motel, valamint a Marching Jazz Band és a M.É.Z. zenekar. A sörözni vágyó szülők gyermekeit délutánoként játszósátor várta. A Kulturális Sörkör gondolata sokak tetszését elnyerte, a járványügyi korlátozások betartása mellett minden eddiginél többen látogattak el a Kós Károly tere.

Köszönet a fellépőknek, a szervező önkénteseknek, az árusoknak és a Magyar Kollégiumnak!

Englener Attila

Orgonahangverseny

A Wekerlei Társaskör által szervezett szeptemberi koncertek keretében többek között itt járt Laborczi Erzsébet orgona-, Németh Tamás tárogató- és Vajda András cibalomművész, továbbá Nagy László Adrián orgonaművész, Zsemlye Sándor szaxofonművész, az Alkotó Muzsikuskor Társasága, és a Festus Ensemble. Laczó-Luty Johanna Préda László trombitaművész társaságában koncertezett, 2014-ben pedig a Scola Cantorium Budapestensis kórus nyújtott

különleges élményt. Az idei évben a koncertet, amely az Ars Sacra Fesztivál egyik prominens eseménye, a szervezők a Wekerlei Napok nyitókoncertjének szánták.

Szeptember 19-én, szombaton, 19 órai kezdettel Laczó-Luty Johanna és lánya, Laczó Brigitta játszik a katolikus templomban. A műsorban Johann Sebastian Bach, Bruns, Marcello, Vierne, Laczó Zoltán Vince, W. A. Mozart és Max Reger művei hangzanak el. Oboán közreműködik Milibák Dóra. A két orgonistát a wekerlei katolikusok jól ismerik, Johanna nemcsak a szentmisék végén szokott művészi szinten orgonadarabokat bemutatni,

hanem a templom énekkarát is rendszeresen kíséri. Brigitta pedig orgonaművészi pályájának kezdetén áll, kántori szolgálata mellett az elmúlt év során egy sereg helyen koncertezett. 2019 decemberében ő játszott a szlovákiai Ebed új orgonájának felszentelésén, de nemrégiben tanárával, Deák László orgonaművésszel, közös online hangversenyt adott a Pesti Ferencesek templomában, valamint – immár „valódi” közönség előtt – a csepeli Szent Imre téri és Béke téri templomokban.

Szeretettel hívunk tehát minden érdeklődőt!

Laczó Zoltán Vince – Nagy Tamás

Jelfák az úton

Újszerű művészeti projekt a Wekerletelepen

Van a Wekerletelepen egy 15 éve elhivatottan dolgozó alkotói csoport. Ők álmodták meg és hozták létre a Wekerlei Életfát és a Bárczy István téren felépített Megfagyott Muzsikuskor-installációt; ők rendezik minden évben a Szentivánéji Tűzszobor-bemutatót. Ez a csapat idén ősszel újabb művészeti projekttel áll elő.

Saját maguk „térversként” határozzák meg alkotásukat. Az általuk kitalált új műfaj egyedi módon ötvözi a szobrászat, az építészet, a költészet és a street art elemeit. Mindezzel olyan innovatív és izgalmas műfaji egyveleg jött létre, amely a wekerlei mikrovilág ezerszínű bájára és lelkeket megérintő atmoszférájára kíván

fókuszálni, azt megénekelni és arra művészileg reflektálni. Az alkotók a tervek szerint 10 „vizuális modul” (stációt) helyeznek el a telepen, és ezzel 10 „versszakot” írnak a térbe. A stációk különleges installációk, amelyek egy egyszerű megoldás segítségével a környezetüket is a műalkotás részévé teszik. Mindegyik installációnál központi elemet képeznek a székelő kopjafák motívumvilágára épülő, figyelmünket a hétköznapok monotonitásából kiemelő, lelünköt a közterek észre nem vett csodáira megnyitó „jelfák”. Valamennyi jelfában egy nézőke van, amely kiemel és keretbe foglal a környező térből egy-egy megragadó részletet. Mindegyik stációnál egy-egy költői szövegszilánk festi

alá, illetve egészíti ki a vizuális élményt. Az alkotók a kopjafák motívumaival a Wekerlén markánsan megjelenő erdélyi népi építészet előtt kívánnak tisztelni, és egyben a múltban gyökerező, ám annak értékeit továbbvivő modernitás létjogosultságát akarják megmutatni.

A Jelfa projekt ízig-vérig civil dolog, egyik legfőbb célja a Wekerletelep különleges értékeinek bemutatása és hírül vitele. Az alkotók most is építhettek a Kispesti Önkormányzat anyagi támogatására, ezen felül az NKA-tól is sikerült némi pályázati pénzt kapni a projekthez kapcsolódó tájékoztató felületek megvalósítására.

Az alkotók büszkék arra, hogy a Wekerletelep által nyújtott különleges tartalom művészi bemutatásához – talán – világszinten is egyedülállóan mondható formát sikerült kigondolniuk. A Jelfa projekt ünnepélyes bemutatására ősszel kerül sor.

Bank Róbert

Ismét bolhapiac!

A Wekerlei Kispiac működése lehetőségteremt a már annyira várt bolhapiacok és babaruhabörzék rendezésére. A megváltozott körülmények miatt (52 asztal helyett 20+6 áll rendelkezésre), át kellett gondolnunk a közös lehetőségeinket.

– A tervek szerint az első bolhapiac (szeptember 27.) árusokként a WTE tagokra számítunk.

– Jelentkezés e-mailben történik, a regisztrációs e-mail címet hamarosan közöljük.

– Az asztaldíj befizetése a Wekerlei Társaskörben történik, a visszaigazoló e-mailben közölt napon. A Társaskörben ellenőrizzük az adott évre befizetett tagsági díj meglétét.

– Mivel az asztalok száma egyelőre korlátozott, ezért kérünk mindenkit, hogy valóban az érkező árusítani, aki feliratkozott (ezt ellenőrizzük), továbbá kérjük, hogy vállalkozók/saját üzlettel rendelke-

zők/kereskedők ne jelentkezzenek, mert a bolhapiac kizárólag azt a célt szolgálja, hogy a wekerlei és kispesti háztartásokban feleslegessé vált dolgok gazdát cseréljenek, hasznosuljanak.

Terveink a jövőre

Szeretnénk az őszi hónapokban még legalább két bolhapiacot és/vagy babaruhabörzét rendezni. Ehhez az szükséges, hogy érdemben tudjunk tárgyalni a kispesti piacfelügyelettel, és megkapjuk az engedélyt az eseményekre, valamint az ígéretük alapján plusz mobil asztalokat állíthassunk fel. Ez szintén még tárgyalás alatt áll.

Úgy látjuk, hogy sok kérdés nyitott még az újonnan átadott piac használata kapcsán, de sokan dolgozunk azon, hogy a kedves bolhapiacunk és babaruhabörzénk ismét beindulhasson, és sikeres legyen. Ezért kérjük mindenki türelmét és pozitív hozzáállását az új szabályok betartása kapcsán.

Szlify Kati

StayInPlay

Budapesten elsőként a Wekerletelepen

Új, különleges családi programlehetőséget kínál szeptembertől Wekerletelep. Ingyenes mobiltelefonos alkalmazással egy történetbe csöppenve barangolhatják majd be a Kós Károly teret kicsik és nagyok.

A közeljövőben telepítésre kerülő játékpályák állomásain a játékosoknak meg kell keresniük az elrejtett QR kódokat és meg kell fejteniük a kódok által rejtett feladatokat ahhoz, hogy megtudják a történet folytatását és a következő helyszín hollétét.

Két korosztály számára kidolgozott, mindkét esetben a Wekerlehez kötődő történet közül lehet majd választani.

A játékhoz mindössze egy internetkapcsolattal rendelkező

mobiltelefonra lesz szükség, melyre már most letölthető a StayInPlay applikáció a Google Play vagy az AppStore felületén.

További StayInPlay pályák Balatonfüreden már elérhetőek, és a tervek szerint a platform hamarosan még több magyarországi helyszínnel bővül, amelyek szintén ingyenesek lesznek a felhasználók számára.

Miasnikov Ákos

Vírussal vagy nélküle... A WKK tervei őszre

A Wekerlei Kultúrház életében is jelentős változást hozott a tavaszi leállás. A kollégák munkáját átprogramoztuk, megtanultunk az online térben létezni, értekezni, sort kerítettünk a hosszabb ideje halogatott, időigényesebb munkákra, újítottuk az épületet, szortíroztunk, selejteztünk, újraterveztünk. A nyár már hangos volt a gyerekek zajától, 18 sikeres gyermektábor zajlott le a WKK-ban.

Az őszi szezont nagyon várjuk, bár kissé szorongva, mert arra gondolunk, talán igazak is lehetnek a hírek, hogy nem tarthatunk felhőtlenül rendezvényeket az újból kiújuló koronavírus veszélye miatt. Így, erre is gondolva a legnagyobb tömeget bevonó sorozatunkról, a nemzeteket bemutató napról fájó szívvel lemondunk. Éppen az ezeréves kínai kultúrát szerettük volna bemutatni, de jövőre remélhetőleg erre is sor kerül.

Megrendezzük azonban a tavasszal elmaradt WekerleFeszt Művészeti Találkozót, MiniFeszt címmel, ahol október 17-én délelőtt

a gyerekekkel foglalkoznak a helyi művészek, délután pedig műhelyfoglalkozásokat tartunk felnőtteknek. Több, tavasszal elmaradt rendezvényünket sikerült őszre átszervezni. Így az extrém utakról szóló sorozatunk legújabb előadója, Szabó Norbert Ádám is ellátogat hozzánk szeptemberben, hogy kajakkal a tengereken és óceánokon megtett útjairól meséljen. Október elején, a Világűr hete alkalmából invitáljuk csillaglesre a családokat a WKK kertjébe. A gyerekeknek szóló bábszínházak és babakoncertek mellett a felnőtteket az őszi hétfégekén varrós és kalligráfiai workshop, bűvész show várja, október 3-án pedig egy izgalmas délutáni koncerten vehetnek részt Jazz és mások címmel. Az egészségmegőrző sorozatunk keretében a gyógynövényekről és a vegyszermentes háztartás alapjairól hallhatnak előadásokat. Nem marad el a Wekerlei Társaskör Egyesülettel közösen szervezett novemberi CÉGÉR Wekerlei Dokumentumfilm-fesztivál sem, ahová szeptember 28-ig várjuk az alkotásokat.

Sok újdonságot tartogatunk látogatóinknak a hétköznapiakra is. Ilyen a legkisebbeknek szóló Babás mesekuckó, ahol Babos Eszter a 9-18 hónapos babákkal foglalkozik. A 10-14 éveseknek varrós tanfolyam indul. Gerőly

Tamás, az ütőhangszerek nagy mestere három korosztálynak is tart majd játékos ritmus foglalkozásokat. Jógás foglalkozások indulnak ovis, kisiskolás és tini korosztálynak.

A szülőknek Kapcsolódó nevelés címmel érdekes sorozatot indítunk, melynek első két – szeptemberi és októberi – előadása díjtalanul látogatható. Aktuális és sokakat érintő témákról lesz szó, a hisztiről, és arról, hogyan állítsuk fel a korlátokat a gyermekeknek kiabálás és büntetés nélkül, szeretettel.

A kiállítások sorában várva várjuk Szimonidesz Hajni festőművész, illusztrátor mesés kiállítását, melyet szeptember 21-től tekinthetnek meg az érdeklődők. A művész egyik alkotása díszíti az őszi programfüzetünk borítóját. Az őszi szezon Urmai Ungurán László tanítványainak tárlatával indul. Az A.R.T. tagjai a karantén alatt is aktívan alkottak. Az októberi GyerekFesztben kiállítjuk a napközis tábor által meghirdetett karantén-pályázat alkotásait. Karácsony előtt pedig a gyöngyfűzős csoportunk csodáit mutatjuk be.

A régi lelkesedéssel várjuk látogatóinkat a kultúrházban és könyvtárunkban is, és bízunk benne, hogy ősszel minden tervezett rendezvényünket meg tudjuk tartani!

Szabó Mária

Elmaradt tavaszi program máskor, máshogy! MiniFeszt – WekerleFeszt kicsiben

A IX. WekerleFeszt Művészeti Találkozót ez év áprilisára terveztük. Elmaradt. Mint ahogyan elmaradt, átalakult minden más dolog is. Az őszi újjászületésben ezt a számunkra kedves rendezvényt is átszabtuk. Szóljon ez most elsősorban a gyerekekről és a gyerekekhez!

A gyerekeknek szóló művészeti nap október 17-én kiállítás megnyitóval indul. A Kispesti Kóficok Napközis Tábor pályázatot hirdetett a karantén-világba kényszerült gyerekeknek. Gazdag anyag gyűlt össze, több mint 180 alkotás érkezett online, majd a karantén után sokat személyesen is behoztak, melyek bemutatásra érdemesek. A kiállítást Skoda Éva festőművész nyitja meg.

A kiállítás megnyitó után két helyi művész, Bede Fanni Anna és Szakcsi Lakatos Benjamin közös zenei előadására, a Lurkoncertre hívjuk a gyerekeket. A koncerten ismert rajzfilmek, gyermekfilmek zenéit hallhatjuk átíratukban és előadásukban. Fanni és Benjamin a Bartók Béla Zene-művészeti Szakközépiskola és Gimnáziumban ismer-

kedtek meg egymással, immáron több mint tíz éve. 2018-ban sok év után ismét találkoztak, ezúttal Wekerlén, fiatal szülőként. Az elmúlt két évben több zenei projektet indítottak el közösen.

A koncert után Kuizs Lilla festőművész az akciófestés rejtelmeibe kalauzolja el a gyerekeket. „Akció-művészetet hozunk létre, együtt kísérletezünk az anyagokkal és színekkel. Ez a technika nagyon felszabadító, nem igényel rajzi tudást. Bármilyen korosztály csatlakozhat a legkisebbektől kezdve a bátor szülőkhöz, ők is velünk játszhatnak, alkothatnak.”

Kuizs Lilla 2018 júniusában diplomázott a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Animáció Master szakán. Otthonosan mozog a képregénykészítés, az akvarellek, az olajfestés és a meseillusztrálás területén egyaránt. Sokoldalú, fiatal kora ellenére tapasztalt, jelentős szakmai múlttal rendelkező, wekerlei művész.

A WekerleFeszt programjai továbbra is díjtalanok. Támogatónk a Wekerlei Kulturális Közhasznú Alapítvány. Az eredetileg vasárnapra tervezett, rég várt műhelylátogatásokról sajnós, le kellett mondanunk. Nem kockáztathatunk meg több idős művész otthonába való csoportos látogatást.

A MiniFeszt **délelőtti programja, azaz a GyerekFeszt:**

10.00-10.30: Hiányzik a világ – kiállítás megnyitó a Kispesti Kóficok Napközis Tábor által meghirdetett pályázatra beérkezett alkotásokból

10.30-11.30: Lurkoncert – filmzenei koncertélmény

Közreműködik: Bede Fanni Anna (fuvola), Szakcsi Lakatos Benjamin (zongora) és művészbarátaik

11.40-13.00: Játsszunk a színekkel! – Kuizs Lilla képzőművész közös akciófestésre várja az alkotni vágyó gyerekeket

Délután a felnőttekhez szólunk, együtt alkotásra, együtt gondolkodásra invitáljuk őket:

15.00 – 16.40: WAX Rendhagyó rajzórak művészettörténeti utazással – Skoda Éva festőművész vezetésével

17.00 – 18.00: A láthatóvá tett gondolat – kötetlen előadás és beszélgetés az írás múltjáról és jövőjéről – Lukácsy Tibor könyvműves interaktív előadása

A nyitott órák látogatása szintén díjtalan, de előzetes regisztrációhoz kötött a wkk.kispeszt.hu oldalon.

Kiss-Szitár Orsolya

A Galvani hídtól a Kiserdőig

Előtanulmányozási szakaszban a felmerült nyomvonalak

Kiserdővédőként vegyes érzelmekkel, Kaggodalommal, ugyanakkor reményteli várakozással követjük az új Duna-hídhoz kapcsolódó körút tervezési folyamatát, és bízunk benne, hogy a Wekerlei Társaskörrel és más civil szervezetekkel együtt érdemileg is részt vehetünk a folyamat alakításában. A Fővárosi Önkormányzat és a Budapest Fejlesztési Központ megállapodott, hogy 6 nyomvonal változatról készít részletes előtanulmányt augusztus végéig, melyeket ezt követően széleskörű egyeztetésnek vetnek alá.

A 6 változathoz kettő elkerülne bennünket, és a ferencvárosi rendező pályaudvart alulról, illetve felülről keresztezve az Ecséri úton keresztül érné el az Üllői utat.

A négy további változat szerint a Határ út menti sávban, a Kiserdő térségében jelenik

kapcsán is, nem beszélve arról, hogy ez a legköltségesebb.

Másik két változat az utat a villamospálya József Attila-lakótelep felőli oldalán, az erdő területén teljesen fedett földalatti, illetve süllyesztett, helyenként fedett nyomvonalon vezetné. Ez az erdő érintett sávjának kivágásával jár. A félig fedett változat esetén tisztázandó, hogy miként alakul a környék zajterhelése, és kérdéses, hogy az építkezés végével a növényzet legalább egy része visszatelepíthető-e.

A negyedik, a beruházó számára legkényesebb, legolcsóbb, ugyanakkor az itt élők számára első ránézésre is legkatasztrofálisabb nyomvonal a jelenlegi Határ út és a villamospálya közötti terület átrendezésével alakulna ki: a házak mellett maradna egy kisforgalmú szervízút, emellett közvetlenül húzódná a villamospálya, melyet követne a

A Ferencvárosi rendezőpályaudvart alulról, illetve felülről keresztező nyomvonalak - az Ecséri úton keresztül érnék el az Üllői utat.

meg az a jövőbeli napi több mint 40 000 egységjármű forgalom, ami az amúgy is túlterhelt Határ út mai forgalmának 3-4-szerese, a Nagykörösi út wekerlei szakaszával összemérhető nagyságrendű autóáradat. Nem mellékes, hogy ezen útvonal lesz hivatott kiszolgálni a belsőbb területeket elkerülő nehéz tehergépkocsi forgalmat is.

A Wekerlét közvetlenül érintő 4 nyomvonal változat közül egy a jelenlegi Határ út alatt, kéregalagútban vezetne. Ez elkerülne a Kiserdőt, de hosszú építési idővel jár, és számos aggály merül fel ezen változat

4 sávú új út. Habár ez a változat nem venné igénybe az erdő területét, „csak” a jelenlegi villamospálya és a Határ út közötti zöldsáv megszűnésével járna, minden bizonnyal ez a megoldás lenne a legtöbb kedvezőtlen hatással a wekerleiek számára zaj, por és légszennyezés tekintetében.

A helyiekben jogosan merülnek fel az alábbi kérdések:

- Sok autó van Budapesten, vagy kevés? A közeli és távoli jövőben az autóforgalom arányát növelni, vagy megfelelő alternatívák biztosításával csökkenteni tartjuk szükségesnek?

- Kevesebb, vagy több zöldterületre, és csendes lakóövezetre van szükségünk?
- A belváros forgalomcsillapítására tervezett – méltányolható – intézkedések eredményezhetik-e a külvárosban élők életminőségének romlását?
- Van-e realitása a Határ utat elkerülő, a rendező pályaudvart keresztező nyomvonal változatoknak?
- Lesz-e EU-s, vagy más forrás a drága, a környéken élők életminőségét javító, de legalábbis nem rontó műszaki megoldás megvalósítására, vagy csak egyszerűen négy-sávossá bővítik a Határ utat, azaz kapunk még egy Nagykörösi utat?
- Az esetleges optimális megoldásnak akadályos lehet-e a magas megvalósítási költség, tudva, hogy a tervezett hidak és körút alappillére és szerves része az ezermilliárd forintos nagyságrendű Déli városkapunak nevezett átfogó projektnek, mely a kelenföldi, csepeli és ferencvárosi hatalmas kiterjedésű rozsdáövezetek időszerű fejlesztését tartalmazza? Vagy ragaszkodnunk kell-e ahhoz, hogy egy ekkora projektnek el kell bírnia az önmagában nagy, azonban arányaiban nem számottevő többletköltséget, amely a káros hatásokat legalább részben ellensúlyozza?

el kell bírnia az önmagában nagy, azonban arányaiban nem számottevő többletköltséget, amely a káros hatásokat legalább részben ellensúlyozza?

- Sikerül-e megtalálni a Határ út mai tarthatatlan állapotát végleg rendező megoldást? Sikerül-e javítani a Nagykörösi út mentén élők helyzetét?
- Az új úton a megsokszorozódott forgalom magával vonja-e a Wekerlét és a József Attila-lakótelepet menekülőként használó átmenő forgalom növekedését?
- Elértékeltelenednek-e az ingatlanjaink?
- Mit szólnak a tervezett új körút mentén élők mondjuk Kőbányán, Zuglóban, Pest-újhelyen?
- Valódi egyeztetés lesz-e az érintettekkel, vagy csak látszattervékenységre számíthatunk?

A mellettünk húzódnó Kiserdő megvédése, gondozása,

állapotának javítása mindenki számára fontos. Ugyanakkor ugyanilyen fontos a környéken élők életének javítása is egyfelől az erdő megóvása révén, másrészt a térségen átmenő forgalom infrastruktúrájának optimális, káros hatásokat minimalizáló kialakítása által.

Bízunk benne, hogy példaértékű együttműködés fog kialakulni a kormányzat, az önkormányzatok és az érintett lakosság között a mindenki számára elfogadható megoldás kidolgozása érdekében. Kövesse Ön is nyomon a Kiserdővédők tevékenységét!

Goszták Zoltán

A wekerlei fák és a szomszédasszony

Az utóbbi fél évben a szokásosnál is gyakoribban került szóba a wekerlei fasorok, zöldfelületek állapota és gondozásuk. Nem véletlen, a járványügyi korlátozások miatt több időt töltöttünk itthon. Ezekből a beszélgetésekből, vitákból kiderül, hogy szeretjük a fáinkat, aggódunk értük, de az is, hogy ha gond, tennivaló van velük, információhiányosak és tanácstalanok vagyunk – nem tudjuk, kinek mi a feladata, felelőssége, kihez forduljunk.

Kinek a feladata az úttest és a járda közötti fák, bokrok metszése, magoncok irtása, hogy a járdára benyúló ágak ne zavarják a gyalogosokat? És ha a magas fák tető fölé nyúló ágai az esőcsatornát rongálják, és nagyobb szélben a cserepeket is leverhetik, ki vágja vissza őket?

A járda és az úttest közötti teljes (jó esetben zöld) terület rendben tartása legtöbb településen a tulajdonos vagy bérlő feladata. A hólapátoláshoz, söprögetéshez hasonlóan, házunk előtt a fűnyírás, gazolás, levelek összeszedése, véletlenül kinőtt magoncok eltávolítása, bokrok metszése is ránk vár. A nagy lomboronájú fasorok esetén ez a feladat igen nagy terhet ró a tulajdonosokra, szinte egész évben. A Közpark Kft. (tel.: 06-1/347-0317, email: kozpark@kispeszt.hu) ezekben az utcákban az avargyűjtéshez lombgyűjtő ketrecekkel biztosít, az összesöpört virágok-termések-levelek és egyéb utcai zöldhulladék elszállítatásához viszont a lakóknak kell megvenni a zöldhulladék zsákokat. A legkörnyezetbarátabb megoldás a helyben

komposztálás lenne, de ahol ez nem lehetséges, ott a zsákok megvásárlása plusz anyagi teher, amihez szintén jól jönne az önkormányzati segítség.

Nem feladatunk, sőt tilos a közterületen álló fákat kivágni, gallyazni, metszeni. Minden ilyen kérést a Kispesti Zöldprogram Irodához kell benyújtani. Néha többször is, és határozottan.

És kinek a hatáskörébe tartozik az úttest? A Közterület Fenntartóhoz (FKF). Ha csúszkálunk az úttesten szétázott levelek vagy lehullott akácvirág miatt, náluk kell panaszkodni.

Viszont, ha több energiát szeretnénk fektetni a házunk előtti terület zöldítésébe, a Zöldprogram Iroda „Fogadj örökbe egy közterületet” pályázatával még a költségeink egy részét is megtéríti az önkormányzat (növények, szerzők, kellékek).

Kivételt képeznek a fővárosi védettséget élvező Ady Endre úti fasor, a Bercsényi, Esze Tamás, Géza, Szent Imre, Tas utcai és a Corvin körüli fasorok, amelyek nem a kerületi önkormányzat, hanem a főváros (Főkert) kezelésében állnak. Azon utcázakaszok fasorai, amelyek BKV járatok járnak, szintén a Főkerthez tartoznak. A Bercsényi utcai tavaszi facsonkolást is a Főkert munkatársai végezték. Lombfakadás előttre tervezték, de végül csak április végén került rá sor, vegetációs és költési időszakban. A madárfészkek állítólag most megúszták, és Budapest főkertésze szerint vegetációs idő-

szakban a fák sebei is jobban gyógyulnak, de sokakban maradtak kérdések, hogy nem lehetett volna-e fa-, állat- és emberbarátabb módon végezni ezt a munkát.

Hasonló aggályok maradtak bennünk a Kispiac környékének kopársága miatt is. Ott a tervekben még fák szerepeltek, de az építési jogszabályok előírják bizonyos számú parkoló létesítését – a zöldfelület rovására. A nyári hőségben nem lesz kellemes, és most már csak abban bízhatunk, hogy bizonyos számú parkoló után bizonyos számú fát is kell ültetni.

Tény, hogy az önkormányzatok költségvetését is erősen visszavágták az idén, de a kommunikáció nem feltétlenül pénz, hanem sokszor kreativitás kérdése. Mindenképpen szükség lenne olyan figyelemfelkeltő ábrákra, információs kampányokra, lakossági fórumokra, amelyekből gyorsan és egyszerűen kiderül, hogy házunk, utcánk (járdánk, úttestünk, fánk, bokrunk, árunk...) kihez tartozik. Addig is marad a Facebook, a Járókelő (jarokelo.hu) és a jól értesült szomszédasszony.

Olasz Krisztina

Nem! Nem! Soha!

Évekkel ezelőtt pincerendezés közben egy ládában a nagyszülőktől örökölt, jó állapotban lévő írószereket találtunk. Minden háztartásban vannak ilyenek: még kihegyezett ceruzák, megrágott végű színesek, monogrammal ellátott radírok. Esetleg tollak, tollhegyek, kiszáradt tintás üvegek.

Majdnem nem volt ez másképpen a mi esetünkben sem. Csakhogy az egyik csomagolópapírból szinte újnak mondható, kemény íróntartó tűnt elő, tele még használatlan ceruzákkal. A dobozka mintegy arasznyi hosszú, 2-3 ujjnyi széles és egy ujjnyi magas. Színes papírbevonata azonnal elárulja készültének idejét: ez egészen biztosan a trianoni veszteség után, a II. világháború előtt történt. A fedlapon Nagy-Magyarország szürkén, s benne a bécsi döntések következtében a keleti Felvidékkel, Észak-Erdéllyel és Székelyfölddel kiegészült „csonka Magyarország”. S ami a legérdekesebb, a vártán álló harcos tülök kürttel és piros-fehérezöld színezetű ceruzával.

A ceruzák és dobozuk a híres

Schuler József R.T. budapesti irodájából került a boltba, ahol – bizonyára – hazafias tett volt ebből vásárolni.

A ceruzákat gyártó R.T. Schuler József gyár-alapító tulajdonos nevét viselte. S. J. 23 évesen, 1881-ben alapította az első magyar indigómásoló-papírgyárat Budapesten. Tíz évvel később acéltoll, tollszár, papír, fémkapocs, a viasz- és ceresinpapírok gyártásáért kitüntetést kapott és 1895-ben megkapta a magyar címer használati jogát. 1896-ban a gyár neve: Schuler József Íróttoll Gyára. 1913-ban Schuler József meghalt, és a vállalat az örökösök tulajdonába került, akik az írószereket teljes választékát gyártották a papírtól kezdve, a ceruzákon és tollakon át a kis írószerekekig.

A háború után a gyár Elzett Írószergyár név alatt működött, 1981-ben a 100 éves jubileumát ünnepelte. Ma ismét Schuler József Írószergyár név alatt működik.

Nem, nem soha!

József Attila kamaszkori versének címe, amelyet az ország megcsonkítása felett érzett fájdalma inspirált. Bár a címre hasonló szlogen számtalan propagandakiadványon (plakát, füzet stb.) és propagandaterméken (gyufa, szódásüveg stb.) szerepelt, és a Területvédő Ligának is a nem hivatalos jelszavává vált („Nem! Nem! Soha!” formában), a versnek és ennek a szlogennek szinte bizonyosan semmi köze egymáshoz, ugyanis József Attila sohasem publikálta, és Juhász Gyula kivételével a korszakban vélhetően senki sem ismerte. A trianoni béke szigorú feltételei sokkolták a magyar közvéleményt. Minden párt, minden társadalmi réteg rendkívül igazságtalannak tartotta. Ezért nem is békeszerződésnek, hanem ránk kényszerített ún. diktátumnak tekintették. 1920. június 4-én, az aláírás napján az egész ország gyászolt. Az iskolák és az üzletek zárva maradtak. A napilapok gyászkerettel jelentek meg. Százerek vonultak az utcára, hogy tüntessenek Trianon ellen. A gyász jele volt az is, hogy félárbcra engedték az állami lobogót, és két évtizeden át nem is húzták fel teljesen.

Nagy Tamás

A szerző felvétele

Juhász Magda 85 éves

Köztünk, itt a Wekerlén él a jelen egyik kedvelt meseírója és költője, Juhász Magda, aki a napokban töltötte be életének 85. évét. Idén tavasszal találkoztunk legutóbb, még a járvány kitörése előtt. A Wekerlei Polgári Egyesület – tisztelegve az író nő közelgő 85. születésnapja előtt – kiadta válogatott verseinek gyűjteményét. Erre az eseményre kaptunk tőle meghívót, ekkor állapodtam meg vele a riport elkészítéséről.

Juhász Magdáról sokat tudhatunk, különösen az éltesebb olvasók. A WTE egyik alapítója, a 30 évvel ezelőtt működő Legenda Klub elmaradhatatlan és termékeny tagja, az 1997-ben a Wekerle himnuszára kiírt pályázat nyertese, jelen lapunk egykori szerkesztőségi tagja. A gyermekeknek írt oldalak állandó szerzője. Meséit és verseit közel egy évtizedig – 2002-től 2009-ig – élvezhették olvasóink, Magda akkor már országosan ismert meseíró, költő volt.

Kispesten született és a Wekerletelepen nevelkedett. Általános iskoláját itt fejezte be. Kedvenc tantárgyai a magyar irodalom és a történelem voltak. Első versei is itt születtek. Szeretett énekelni, táncolni. Az előbbiben még mindig kiváló, az utóbbit egy díszoklevél is bizonyítja, melyet a Keleti Postahivatal vezetősége a népi táncsoportban kifejtett kiváló és szorgalmas munkájának elismeréseként adományozott. Középsiskolai tanulmányait befejezve kisebb kitérőkkel a Magyar Postához, illetve egyik jogutódjához, a MATÁV-hoz került, ahol megszerezte a mindenkori munkakörére előírt felsőfokú és egyéb képzettséget. Innen ment három évtizede nyugdíjba.

Vallásos családban nevelkedett, református hitét ma is tartja.

Alig töltötte be a huszadik életévét, amikor férjhez ment. A házasságban egy leány született. A '90-es években nyugdíjasként sem unatkozott. Beteg szüleit ápolta, unokájának nevelésében tevőlegesen részt vett, s emellett egyéni vállalkozóként a Kós Károly téren, az akkor privatizált KÖZÉRT egyik sarkában, az egykori „Aranykoszorús fodrászműhely” helyén kialakított kis könyvkereskedéssel terjesztette a kultúrát. Ekkortájt mozgolódtak a Wekerléért tenni akarók dr. Kóczán László mentorálása mellett, s alapították meg a Wekerlei Társaskör Egyesületet. Mindazok, akik 1986-ban beléptek az egyesületbe, alapítónak minősítettek. Magda is. Büszkén őrzi első Társasköri tagkönyvét.

Kóczán létrehozta a Wekerlei Legenda Klubot. Ennek a klubnak első számú törekvése az volt, hogy az akkor még élő wekerleieket beszéltesse. A hagyományokról, a neves személyekről, a különböző szokásokról, arra érdemes történetekről feljegyzések készültek, amelyeket versekkel, archív dokumentumokkal Wekerlei Legenda címen kéziratgyűjteményként adott ki a klub. A kiadvány spiritus rectora dr. Kóczán volt, de segítettek neki a klub tagjai is. A Wekerlei Legenda 3 évfolyam alatt 29 számot ért meg.

1997 márciusában felhívással fordult a klub a nagyközönséghez, hogy írjanak a Wekerletelep bemutatásáról szóló dalt. A pályázatra négy mű érkezett, amelyek közül a bírálók Juhász Magda **Wekerle dal** c. saját versét és zenéjét találták a legjobbnak, melyet később Kóczán László és a wekerlei közösség a Wekerle himnuszának nevezett el. Magda ma is szépen elénekeli. A dalt 1997. november 14-én, dr. Wekerle Sándor születésének 149. évfordulójának tiszteletére rendezett emlékülésen mutatták be, Krémer József a katolikus templom akkori kántora énekelte el, és

A szerző felvétele

ifjabb Somorjai József kísérte zongorán. Jelen voltak Wekerle Sándor leszármazottai, a Társaskör akkori elnöke, Katona Áron Sándor, a kerületi Önkormányzat tisztségviselője és a jelen sorok lejegyzője. Az emlékülést és a dalt a Kispesti Televízió közvetítette.

Juhász Magda sok önkéntes munkát végzett a Társaskörben. Szerkesztő bizottsági munkáján kívül, az újságot nem csak írta, hanem évekig ki is hordta a lakásokhoz. Több éven keresztül zsűrizte a süteménysütő versenyre benevezett finomságokat. Esti meséket tartott a WTE helyiségében, a télmetetéshez fáklját vitt. Egyszerrel mindig szívesen és

készséggel dolgozott a wekerlei emberekért. 2008-ban Magda javaslatára ültették el a Centenárium fát, az akkor Győri Ottmárról elkeresztelt téren. A kultúra terjesztését mindig szívesen vállalta a telepen, így az egykori Gyermekház és annak utódja a Wekerlei Kultúrház és Könyvtár rendezvényeire rendszeresen meghívják, s ő örömmel megy szeretett közönsége körébe. 2014-től vezeti a Verskedvelők klubját.

1994-ben a lapunkban is megjelent Legszebb karácsony című novelláját a Littera Nova Kiadó Karácsonyi ajándék c. antológiájában jelentette meg. A novella a gyermek Magdáról és telepi kortársairól, valamint a Mária Valéria-telepi gyerekek karácsonyáról szól, ami a Kiserdőben játszódott.

Az elmúlt 25 esztendő alatt több tucat önálló mesekönyve, leporellója és verseskönyve jelent meg.

Unokáim többek között az ő leporellói alapján kerültek közel a Vidám Barátainkhoz falun és az állatkertben, ismerkedhettek a piaccal, bővíthették karácsonyi mondóka tudományukat, várhatták a Mikulást, izgulhattak a Manószálláson történet miatt. Amikor kinőttek a lapozgató korból és bolondultak a dínókért, akkor bizony többször is fel kellett olvasnom nekik a páfrányligeti Din kalandjait. Majd elérkezvén az autók, vonatok és munkagépek iránti vonzalomuk korához, egy kis piros autó nagy kalandjai, valamint Oszkár, a lehengető úthenger viszontagságai miatt szorítottak az író nő meséiben életre kelt gépekért.

És ezek a mesekönyvek csak szűk töredéke Magda irodalmi munkásságának. Első kiadója a Ciceró, sokáig a Santos volt, ma a Magnus Könyvkiadó adja ki műveit.

Verseit ma több zenekar zenésítette / zenésíti meg. Magda Dávid orgonaművész a költőnő több verséhez írt zenét, amelyeket a Művészetek Palotájában, és az Egri Líceum kápolnájában is bemutattak. Gyerekervei közül sokat megzenésített az Apacuka, illetve a

Juhász Magda:

De jó lenne...

*De jó lenne jónak lenni,
mindig, mindig csak szeretni,
lelkem szállna, mint a lepke,
olyan könnyű, lenge lenne.*

*De jó lenne jónak lenni,
csak a szépet észrevenni,
nem félni, és nem remegni,
mindig, mindig csak szeretni.*

*De jó lenne jónak lenni,
a nagy Istent megkeresni,
a lábához kuporodni,
és az Igét befogadni.*

*De jó lenne... de nem lehet.
Farkasok közt nem élhet meg,
aki bárány, aki balga,
megrohanja azt a farka.*

*Megrohanják, leteperik,
mert a jót itt nem szeretik.
Lelkünk fáradt, szívünk remeg,
nincs közöttünk, aki szeret?
Gyilkosságok, fegyver, átok
miért sújtja a világot?
Hisz szeretni könnyebb lenne,
lelkünk szállna, mint a lepke*

*De jó lenne jónak lenni,
egymás kezét megkeresni,
és a gonoszt mindörökké
eltemetni, elfeledni.*

De jó lenne jónak lenni...

Juhász Magda:

Romlás

*Arcom vonása széthullt,
minden szépségem itt hagyott,
lebunyt szemhéjam alatt
táncot járnak a csillagok.
Emlékek közt kutatóra
jöttöm értelmét keresem:
– Marad-e utánam anyyi,
mint termő rügy egy ághegyén?*

Tarisznyások együttes. A bevezetőben említett könyvbemutatón a Kávészünet nevű zenekar tagjai adták elő néhány felnőtt versét. Ez a zenekar vitte sikerre a költő De jó lenne... című versét, amellyel a Millennium Parkban mutatkoztak be, ahol Juhász Magda sztárvendegként lépett a közönség elé.

Gyermekverseit gyakran hallani rádióban, televízióban és a YouTube csatornáin. Tagja az Artisjusnak.

Ezeket a lapokat sokszor olvashattunk tőle gyermekverset. Ezúttal két, a felnőttekhez szóló költeményét közöljük azzal a jókívánsággal, szerezzon még olvasóinak sok-sok örömet éve-

ken át. Magdát, Magda nénit nagyon szeretik a gyerekek, s hiszem, hogy a felnőttek is így éreznek iránta. Őt idézem: „Ha az érzésem nem csal, akkor én vagyok a legnagyobb díjjal – a szeretettel – kitüntetett emberek egyike.”

Isten éltesse Juhász Magdát!

Nagy Tamás

Levél a Postáshoz

Wekerletelep, 3. körzet. Nem, ez nem egy sci-fi novella kezdete, bár lehetne. Itt volt Ő fogalom. Ha a kapunál füttyült, akkor menni kellett. Mert hozott valamit. Jóska, levelet hozott a... Jóska. De már csak múlt időben. Kenesei József, Józsi postás, vagy Postás bácsi, 38 év után itt hagyja a 3. körzetet.

Kedves Józsi!

Szólíthatlak így, ugye? Hisz már gyerekkorom óta ismerjük egymást, a húgaim a legnagyobb gyermekeddel, a fiaddal jártak egy osztályba, ide a Pannóniába. Azok voltak a csudálatos idők, ugye? Nem törődni semmivel, egy kicsit lassabban élni az életünket. De aztán elrohant az idő mellettünk, és azóta se tudjuk utolérni.

Látod, ide jutottunk, most én írok neked levelet, de már nem Te fogod kézbesíteni. Te már nem kézbesítesz semmit. Azt mondtad, amikor beszélgettünk, hogy okai vannak ennek, hogy már a kezeid se bírják úgy, porckorongsérv is nehezíti a mozgásod.

Remélem, azért boldogságban éled életed. Gyerekek? Unoka? Már hét éves, ha jól számolom. Nőnek, mint eső után a gomba. A másik családod jól van, köszönöm kérdésed. A wekerlei. Család, ahogy mondtad, amikor beszélgettünk. Egy nagy család. Hisz, ahogy mesélted, ha valaki nem volt otthon, amikor ott jártál a levélével, tudtad, hogy kibe adhatod be, hogy a címzett biztosan megkapja. Szerettek téged a körzetekben élők. Tettél is ezért, hisz nyugdíjas nénik és unak kérték, hogy add fel nekik a csekkjeiket, vagy, hogy vedd le a kártyájukról a nyugdíjukat. Ha valaki ingatlant akart venni, kibe fordult először? A Józsi postáshoz. Ezzel kapcsolatban nevetve mesélted, hogy sokan nem is tudták a neved. Csak

úgy szólítottak téged, a Postás bácsi. De neked így is volt mindenkibe egy jó szavad. Nem rohantál, miközben minden más felgyorsult. Csak csináltad a dolgod, amivel megbíztak. Sokszor a címzettek is. Amire megkértek, mert sok ilyen volt, ugye? De említésre se kellene felhoznom, mert Te mindent megtettél, amit lehet. Miközben ott volt a váladon a felelősség. Egyre erősebben nyomta lefele, miközben a körülmények elfogytak mellőled. Erre azt mondtad, hogy talán Kispeszt volt az egyedüli kerület a fővárosban, ahol mindig megvolt a postás létszám. De végül Titeket is elérte az emberhiány, számolgattad, most már csak fele annyian vannak. A most már volt-kollégák.

Te, Józsi! Most jut eszembe. Te egyszer már elbágytál minket. 2000-es évek eleje, ha jól emlékszem. Igen, igen, 2005. Irán? Nem, nem, Irak, köszi, hogy kijavítasz. A Testvéred hívott, aki Bagdadban dolgozott, mobil wc-eket telepítettek a háború sújtotta területekre. Amerikai katonai táborokba, börtönökbe, ahova, halkan sügöd meg, azt beszéltek arrafelé, bárkit bedughattak oda az amerikaiak, ha nem tetszett nekik az illető. Ilyen világ volt ott akkoriban. Félelem és reszketés... Te mégis kalandnak hívtad, egy másfél éves kalandnak, ahol, ha csak meg akartad látogatni a testvéredet Bagdadban, egy hatalmas konvoj volt az útítársad, bombakeresőkkel, gépfegyverekkel felszerelt hadi autókkal.

38 év, óriási szám ez. Hogy is mondják? Még gombócból is sok? Az. De eljött az idő, mondd, pedig te tovább csináltad volna, kézbesítetted volna az itteni leveleket, nyugdíjakat. Fáj, hogy így alakult, mondd, és elhiszem.

Érzékeny ember vagy. Tudom és látom. Láttam január közepén is, amikor az itt élők elbúcsúztattak. Meglepetés volt, az utolsó munkanapodon, január 20-án. Úgy bitted, hogy egy óvodai program – mely a foglalkozásokról szól –, záróeseményére tartasz. Aztán kiderült, hogy ez nem teljesen igaz. Az igazi munkaadóid,

Wekerle 3. körzetének lakói vártak ott, abban a kis óvodai szobában.

Véget ért egy korszak, mint ahogy ez a levél is, szép lassan a végére érek. Csak nem borítékolom be soha, mert soha nem adom fel. Te se tedd, ahogy eddig se.

Na, megyek, mert levelet várok.

Nagy lapockamozgató Ölelés.

a 3. körzet nevében, BLG.

Kenesei József, 1964-ben született Kispes-ten, óvodába a Kossuth téri ex-posta mellé járt, az iskolát a mai bíróság épületében működő tanintézményben kezdte el. Családi okok miatt az iskolai tanulmányait 3. évfolyamtól Szőlőgyörökon folytatta, a középiskolai tanulmányait már ismét Budapestben, a csepeli Bajági Ferenc Ipari Szakközépiskolában indította el, 3 évvel később villanyszerelőként végzett. Elmondása szerint, soha nem dolgozott ebben a szakmában, helyette a Magyar Postán helyezkedett el, '81 júniusában. Csomagraktárosként kezdte, majd távirat kézbesítés után lett postás. Közben eleget tett katonai behívójának, a honvédségtől '86-ban szerelt le. És visszatért a postához. 2005-ben Irakba ment dolgozni, másfél évig volt ott. 2007-ben folytatta ott, ahol előtte abbahagyta. Első feleségétől egy fia és három lánya van. Egy unoka büszke Nagypapája. Második párjával a szomszédos 18. kerületben él.

Lechner Gábor

A szerző felvétele

Elhunyt a Szondi téri fodrász

Béres Andrásné (sz. Tóth Zsuzsanna) 1950. augusztus 5-én, Kispes-ten a Rózsa utcában látta meg a napvilágot. Gyerekkorában a Wekerlén lakott a Szigetvári közben és a III. sz. általános iskolába járt. Az általános elvégzése után pénzügyi technikumba írták be szülei, de ő fodrász akart lenni, emiatt abbahagyta a középiskolát. 1966-ban – 16 évesen – került a Petőfi téri fodrászüzletbe tanulóként, itt

szabadult fel, majd 1993-ig dolgozott itt. A szövetség megszűnése után még abban az évben megvette a Szondi tér 2. szám alatti fodrászüzletet társával, Marikával (innen az elnevezés: Zsuzsi-Mari fodrászat). Igen keresett hely volt, sokan jártak oda. Zsuzsa

haláláig itt dolgozott. Ez megszakítás nélküli 53 fodrászkodással eltöltött évet jelent. Igazi wekerlei volt, mindenkit ismert és őt is szinte mindenki ismerte, szerette.

Sok hölgynek és úrnak nemcsak fodrásza, de bizalmasa is volt. Elvitte a családi titkokat magával az égbe. Biztosra vesszük, hogy az angyalok is hozzá járnak csinosítani magukat.

Nyugodjék békében!

Nagy Tamás

A szerző felvétele

Civil közösség, Civil Rádió

Beszélgetés Péterfi Ferencsel a Wekerléről és a Civil Rádióról

Péterfi Ferenc népművelő, közösségfejlesztő, a Civil Rádió megalapítója, számos civil szervezet tagja és segítője, wekerletelepi rendezvények közreműködője, a Wekerle szerelmese.

Rombányi András: Hogyan került a Wekerle a látókörödbe?

Péterfi Ferenc: Egy Budapesten élő ember a Wekerléről, mint városrésztől egyszer csak elkezd hallani, olvasni. Megtudja, hogy ez egy sajátos építészeti értékekkel bíró, összetartó, egységes telep. Az első tényleges élményem a Kós Károly szobor felavatása volt, személyes kapcsolat volt azokkal, akik benne voltak ebben a munkában. Ám igazi kapcsolat – valójában – teátalad lett, barátságban, meg szakmai kapcsolatban voltunk. Valamilyen apropóból, elmentem hozzád, beszélgettünk, aztán az utóbbi pár évben a rendezvényeitekbe is bevontatok. Elkezdtem odavinni tanítványaimat is. Ennek oka volt. Tág körben nehéz kimutatni a közösségi folyamatok alakulását, de egy szűkebb körben igen, és a Wekerle ilyen tekintetben ideálisnak mondható.

RA: Amikor valamilyen propagandaeszközzel szükségünk, megkerestelek téged, azt kértük, hogy egy-egy eseményünk a Civil Rádió által nagyobb publicitást kapjon.

PF: Ugyanakkor van egy-két olyan dolog a Wekerlén, ami pedig nekünk a Civil Rádió missziója miatt volt fontos. Mondjuk, ha az önkéntességről akartunk beszélni, akkor azonnal beugrott a telep. Az a minta, az a rendszer, ami ott nálatok keletkezett és kiépült, nagyon izgalmas. Ösztönös és tudatos vált rendszer, már-már túlszisztematizált... Erről egy kollégánk Rombányi Marival csinált riportot. Tehát nemcsak arról van szó, hogy ti hívtatok, csináljunk valaminek valamilyen promóciót; de mi magunk is azt gondoltuk, hogy éppen erről, egyébként is jó lenne a mi műsorunkban beszélni. Mert, amire ti hívtatok bennünket, az alkalmas mintakövetésre, más szerveződések biztatására. Kapcsolatunk tehát kétirányú volt.

Egy-egy, mindkettőnk számára fontos esemény maga is jó ürügy volt, de a nálatok zajló közösségi folyamatok egy ilyen rádió, mint a Civil, számára nagyon lényegesek. A mi szívügyünk egyik része az volt, hogy a helyi cselekvéseket, a helyi közösséget erősítő dolgokat mutassunk be. Ehhez találtunk mi példákat a ti munkátokban. Meg hát – annak idején – nálunk, a Civil Rádióban volt a „Magyar Kollégium történeteiből” című állandó sorozatod, ez is nagyon fontos kapcsolat volt, amin keresztül azért meg lehetett tudni egyet, s mást a Wekerléről is.

RA: Gyakran hangzik el, hogy a Wekerle különleges, ilyen nincs még egy. Erre én azt szoktam

mondani, hogy de, szerintem van! Vagyis igenis vannak jó közösségek, amelyek másképp, de lényegében hasonló belső indítással, elszántsággal csinálják a dolgukat, s ugyanilyen kitartással működnek. Szerintem persze, a Wekerlén lévő szellemi érték hetven százalékát az épített környezetnek köszönhetjük. Vagyis mi ugyanezekkel az önkéntes társakkal egy panel-lakótelepen csak a tizedét tudtuk volna elérni.

PF: De az is lehet, hogy más emberek, ugyanabban az emberi közegben a ti eredményeiteknek csupán tizedét tudnák elérni. Vagyis, ha nem ti vagytok ott, hanem olyanok, akikben nincs elegendő civil kurázi, ambíció, akkor a Wekerle adott esetben lehetne passzív, alvó városrész is. Vagy – mint ahogyan Szentendre egy része – skanzenszerűvé is válhatna. De ez egy élő város! A várost a lakói építik, ez nagyon fontos dolog. Az épített környezet fizikailag is tud segíteni abban, hogy ott jól menjenek a dolgok, de a lakók legalább olyan fontosak (szerintem fontosabbak), mint maga az építészeti kialakítás. De nem kell ezt a kettőt szembeállítani!

RA: Te, aki kívülről látsz bennünket, ugyanakkor – belülről átélve – sokat tudsz rólunk, te, aki a közösségi munkának, önkéntességnek ismerője vagy, hogyan látod, merre tartunk? Mire kellene vigyázni, milyen gyengeségeink vannak, milyen veszélyeink vannak, mire kellene támaszkodnunk?

PF: Hát, ezt nem tudom megmondani, mert ezt nem lehet tudományos vagy szakmai alapon elemezni. Ehhez ott kell élni, és ott kell lélegezni azokkal az emberekkel! A Wekerlén valóban vannak fizikai (építészeti) adottságok, amelyek optimálisnak tűnnek. Ám ti olyan iramot diktáltatok az elmúlt pár évben, ami talán egy kicsit sok is. A folyamat egyrészt elképesztően gyorsan felhozott egy csomó mindent; létrehozott dolgokat, amiket már nem nagyon lehet túlszárnyalni. Ez az utánatok jövőnek nagyon nagy nehézséget jelent. Ugyanis a túlságosan magas hegynek, ami szinte följük tornyosul, nem akarnak nekiindulni. Másrészt az elfáradás magyarázata lehet az is, hogy nagyon felpörgött ez a dolog. Nyilvánvaló: ha egyszer van, ami jól megy, amit szeretnek csinálni az emberek, aminek örülnek is; hát akkor miért ne szeretnének még többet?! Nem azt mondom, hogy fékezni kellett volna, de megérteni, hogy vannak hullámhegyek és hullámvölgyek. Pörög minden, aztán egy kicsit elfárad.

Ami szerintem nagyon fontos, hogy bármilyen nehéz (vagy akár romló) helyzetben is, a párbeszéd, a találkozás, az együttlét lehetőségét meg kell tartania a közösségnek! S akkor egyszer csak szinte magától előbújik a megoldás. Mert ott nálatok a hely szellemének azért van „némi” munkálkodása! Ezért esetenként egy-két ember eszmecseréjéből, vagy egy – akár külső szakem-

ber bevonásával történő – beszélgetésből elő tud kanyarogni a kiút, ebben eléggé biztos vagyok. Lehet, hogy ehhez egy kicsit több idő kell! Ám ahhoz, hogy ez biztosan előjöjjön, ahhoz találkozások kellenek! Azokat a színtereket kell megőrizni (vagy akár még ilyeneket fejleszteni is), ahol megvan a találkozás, az együttlét, a kommunikáció esélye. Van gyönyörű központi teretek, egyesületi irodátok. Ugyanakkor nyilvánvalóan hiányzik valami állandó – télen is működő – agóra.

Fontos volna, hogy a fiatalok is helyben találjanak dolgokat. Mert egy városrész nem tudja kirekeszteni a külvilágot. Amelyik – finoman szólva – sem optimális sok tekintetben. Vagyis, hogy a fiatalokat nem erőforrásnak tartja, hanem valami bajnak, akikkel vigyázni kell... Tehát, hogy nem partnernek kezeli őket.

Nektek nyilván komoly problémát jelent, hogy kívülről nagyon sok hatás ér benneteket. Sok érték, de sok értéktelen is érkezik hozzátok. Ezek némelyike akár a fizikai körülményeket is kikezdeheti. Vegyük például az építészeti szabályozást! Lehet ez akármilyen szigorú, ha egymagában áll: kijátsszák. Sok jó példára és pozitív támogatásra van szükség, hogy a törekvés eredményes legyen. De, hogyha nagyon erős a minta, a példamutatás, a bevonás, a lényeg megértetése, akkor van esély. Ezek fáradságos dolgok. Nyilván vannak, akik ezt nem értik, más az érdekük, máshogy akarják; elutasítanak minden korlátozást. Nos, ha megérik a telep szépségét és mások megfeszülését annak érdekében, hogy ez a szépség megmaradjon, akkor lehet, hogy változtatnának. Itt is a párbeszédet és az odafigyelést, és az együttlétet tartanám fontosnak.

A találkozások és a gondolatváltások tereit jól ki kéne munkálni! Ebben – persze – benne van a Facebook, de benne vannak a fizikai helyek is, a tér, ahol le lehet ülni, a kávézó, a zug, a nem tudom mi... Szóval, az, ami ott, abban a ti világotokban kell. Talán az önkormányzatnak is lehet ebben valami szerepe, bár az önkormányzat inkább csak kapni tud a Wekerlétől. A Wekerle előbbre tart, mint bármely önkormányzat. Igaz, velük könnyebb szót érteni, azt hiszem, legalábbis...

De: találkozás és párbeszéd. Ez az egyetlen esély...

RA: Volt már szó a Civil Rádióról. Beszélgetésünk szomorú aktualitása, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa nem újíította meg a körzeti Budapest 98,0 MHz frekvencián közösségi jelleggel működő rádió hét év után lejáró hatósági szerződéseit. Hogyan született a Civil Rádió, kik találtátok ki, hogyan csináltátok meg? Nekem az az első emlékem, hogy – még tinédzser – lányaimmal a Váci utcában sétáltunk, ahol te szórólapot osztottál, amely az akkor induló Civil Rádiót propagálta.

PF: 25 éves a Civil Rádió. A közösségfejlesztésben azt kerestük, miként lehetne a helyi nyilvánosságot minél több formában a helyi közösségnek használnia vagy magáévá tennie. Akkor már voltak helyi újságok, helyi

kiadványok, a helyi televízió is megjelent itt. És volt még egy lehetőség: a helyi rádió. Voltak nyugati példák: olyan hely, kisváros, falu stb., amelyik saját maga működtetett egy kis független közösségi rádiót. Ezeknél a közösség saját ügyei kerültek a középpontba. A nyilvánosság szerkezete úgy épül föl, hogy az információáramlás egyre táguló köréből egyre több kisközösségi információ marad ki, mert azok csak kevés embert érintenek. Esetünkben pont fordított dologról van szó, a közösségnek saját eszköze lehet például a rádió.

Először csak néhányan ültünk össze, mi, közösségfejlesztők, azután körüléztünk, hogy kik lehetnek még partnereink. Négy szervezet végül létrehozta a Civil Rádiózásért Alapítványt. Akkor még nem voltak független rádiók, de kalózként már működött a Tilos. Először kitaláltuk, hogyan kellene programot, csapatot és stúdiót építeni. Akkoriban három-négy napra, vagy egy hétre időszakos sugárzási engedélyt lehetett kapni. 1994-től összesen hat alkalommal kértünk ilyent. Három-négy napig adtunk, azalatt kipróbáltuk magunkat. Párhuzamosan kezdett el épülni a csapat, a lehetséges program, és a stúdió is.

Azt tudtuk, hogy az eszközt valahogy a közösség kezébe kell adni, és ha lehet, olyat csináljunk, amit az első pillanattól kezdve ők találnak ki. Találtunk néhány olyan szakembert, aki értett a rádiózáshoz, ők segítettek nekünk abban, mi hogyan legyünk rádiósok.

RA: Hogyan lett pénz arra, hogy a minimális technikai feltételeket biztosítsátok?

PF: Az alapítvány alapító tőkéje 45 ezer forint volt. Azt az elejétől tudtuk, itt nem lesz munkabér. Később, majd ha megengedhetjük magunknak, lesz egy vagy két alkalmazottunk. Akkoriban a katonaságba be nem vonulók számára lehetőség volt polgári szolgáltatással; számunkra az is erőforrás volt. Pályáztunk is. De ezek jelentéktelen kis pénzek voltak. Aztán megjelent a Soros Alapítványnak a helyi közösségi rádiók számára kiírt pályázata, ebből kezdtük el felszerelni a rádiót. Másfél éves felkészülés után kezdtünk el folyamatosan sugározni.

RA: Akkor a Magyar Művelődési Intézet udvari részében volt a stúdió.

PF: Igen, aztán a második helyszín a Fonó Zeneház lett. Éppen 25 éves a rádió, ráadásul a frekvenciánkat december 21-én elvették.

RA: Ez nem a Civil Rádió éve!

PF: Innen szép nyerni... Az a kérdés, hogy ilyen válsághelyzetben föl tudunk-e állni? Ehhez nagy civil kurázszi kell!

RA: Az a baj, ha valamikor, akkor a 25 év alatt talán ma van a leginkább szükség egy ilyen rádióra.

PF: Minden évben ezt mondtuk, de én is aláírom, hogy most, igen...

RA: Megmaradt-e a Civil eredeti küldetése, misz-sziója?

PF: Ez nagy kérdés! Az ember idősödik, s az kérdés, hogy amikor ragaszkodik eredeti elveihez, az azért van-e, mert már nem tud változni; vagy pedig azért, mert az annak idején

letűzött alapcövek ma is időszerűek. Persze, az idő során voltak apró hajlékonyságaink. Eleinte megpróbáltuk a politikát nagyon messze elkerülni. Aztán rájöttünk, hogy a szakpolitikát nem lehet kiiktatni. Jó, most az utóbbi években túlzottan átpolitizálódott minden, és ez nem normális állapot. Ezért a politikai ideológiát, meg a politikuskos szereplését továbbra is elhárítjuk. Ám van csomó szakpolitikai kérdés – klímaváltság, környezetvédelem ökológia, kultúra, szociális ügyek –, amiket nem lehet teljesen kihagyni. És nem is biztos, hogy kell, hiszen az embereknek ez civil gyakorlóterep, itt tanulhatják meg, hogyan tudnak politikai érdeket érvényesíteni. Aztán, ha akarnak, belépnek egy politikai szervezetbe, vagy kívül maradnak. Szóval ezt ma már rugalmasabban fogom föl, hogy a politikát nem lehet gyűlölni, vagy utálni. *RA: Kívülállóként azt éreztem, hogy a Civil Rádió nyilvánvalóan a civil érdekek képviselője, amely lehetőséget ad arra, hogy mindenki, aki értelmes dolgot mond, megszólalhasson.*

PF: Nagyon fontos, amit mondasz: mi senki helyett ne mondjuk el, hogy őneki mit kell csinálnia. Ez a közösségfejlesztői elv nagyon lényeges egy ilyen rádiónál. Az, hogy mi „csak” mikrofont adunk nekik, fölhangosítjuk a szavukat, de a véleményüket nekik kell elmondaniuk. A mai médiának ez a legnagyobb problémája szerintem, hogy hol jobb oldalra, hol bal oldalra szédülnek be. Holott nem a rádióknak kell kimondani a tutit! Olyan légkört kell teremteni, hogy az emberek bátran kimondják azt, amit szeretnének; hogy joguk van kimondani; és joguk van fórumot, platformot kapni arra, hogy ez elhangozhassék. És ebben segíteni is kell őket, hogy meg tudják fogalmazni az érdekeiket, szükségleteiket, az erőforrásaikat és az erősségeiket is!

RA: Van még egy dolog, ami nekem vezéréknek tűnik a Civilnél. Deák Ferenc mondta ki az első sajtótörvény kapcsán: nem szabad hazudni.

PF: Hát ez nagyon nehéz dolog! Mert minden irányban látszik egy apró kis csúsztatás, az igazság tologatása, áthelyezése, kicsi elfedése... Az nem úgy van, hogy egy picit tisztátalan eszközökkel hatalomra kerülök, hogy aztán majd becsületesen tudjak kormányozni, hatalmat gyakorolni. Akkor az már mindig tisztátalan marad. Egyre erőteljesebben tisztátalan és egyre elvtelenebb lesz. Ha van egy baloldali médium, akkor – hogy egyensúly legyen – létrehozunk egy jobboldalit. A baloldali egy kicsit arra svindlizik; a másik meg egy kicsit erre. És akkor nem két igazság között választhatnak az emberek, hanem két hazugság között.

RA: A visszajelzések alapján, ti hogy érzitek, sikerült-e nektek középben maradni?

PF: Előfordult, hogy valamit nem jól látunk, de amire befolyással lehetünk, abban biztos, hogy szándékos torzítás és hazugság nem hangzott el. Ez olyan hely, ahol sok mindent el lehet mondani, de annak az ellenkezőjét is. Nem akarjuk kijelenteni (nem is tudjuk), hogy mi az igazság. Van néhány alapérték: a másik

ember méltósága, a gyűlöletkeltés tiltása stb., amiből nem engedünk; de, ha ezeket nem sértjük, mód van arra, hogy itt nagyon különböző vélemények találkozzanak, ütközzenek; vagy ezek akár párbeszédet folytassanak egymással. *RA: Mennyi idő után érezte, hogy ez egy rádió? Mikor szűnt meg az a kezdeti bizonytalanság, amikor még ti magatok se tudtátok igazából, hogy mit akartok?*

PF: Kétféle válaszom van erre. Talán már a második kísérleti adásnál éreztük azt, hogy ez egy rádió, ugyanis megszületett közös élményünk, a készítők egymásra találása. Ugyanakkor a bizonytalanság máig is tart, a tévedés esélye mindig ott van, hiszen nem lehetünk biztosak abban, hogy mindez valóban így van. Legfeljebb saját szándékainkban lehetünk biztosak. Amikor eltelt egy kis idő, rácsodálkoztunk, hogy milyen eltérő típusú emberek dolgoznak is itt egymás mellett. A nyugdíjas gyógyszergyári dolgozó, aki nagyon erős jobboldali értékrendet képvisel; a baloldali gondolkodású aktivista; a sérültséggel élő, alig látó társunk, aki már nem is mondom, melyik oldalra húz; vagy a zenei programok iránt izgatottan elkötelezett... Ez nem is a jobb meg a baloldal, hanem a nagyon különböző helyről és háttérrel érkező emberek találkozása. Elképesztő, hogy milyen szociális jelentősége van ennek. Mikor erre néha visszaéztünk; mikor a rohanásban megpihentünk, akkor biztosak voltunk benne, hogy ez tényleg rádió, de tök másféle rádió, mint a hagyományosak. És ebben az az érdekes, hogy még a legprofibb szakemberek is nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tudnak rátalálni ennek a lényegére. Hogy más a fontos itt; hogy itt más hangoknak kell megszólalniuk, és más módon! *RA: Hogyan csapott be a ménkü, hogyan találkoztatok a vészhírről?*

PF: A műsorszolgáltatási engedélyt hét évre kaptuk meg, ez jár le most december 20-án. Az engedélyt, úgy kapjuk, hogy 7+5 év. Ha a műsorszolgáltató újra megkéri, és nem vétett valami különlegesen nagyot, akkor hét év után jár neki, hogy a médiahatóság megadja a plusz 5 évet. Általában évenként egyszer-kétszer háromszor ellenőriznek, ilyenkor egy hetet végighallgatnak, és megvizsgálják a magyar és a külföldi zene arányát, a huszonöt évnél fiatalabb, és annál régebbi zenét, a híreket, az

élő- és a konzervanyagot stb. Ha valamiben nem feleltünk meg, akkor fizettünk 10-20-30 ezer forintot, és azt gondoltuk, hogy ezzel rendben is van a dolog. Olyan ez, mintha pirosban vagy sárgában véletlenül lelépsz az úttestre, és akkor megbüntet a rendőr. A döntéshozatalnál kiderült, az elmúlt öt évben elkövetett szabálytalanságainkat vizsgálták, és egyszer csak azt mondták, hogy volt olyan hiba, ami kétszer-háromszor is előfordult. Az elmúlt öt év alatt rengeteg műsort csináltunk, rengeteg adatot szolgáltatunk. Lehetetlen, hogy ezek között ne lett volna tévedés. Például nálunk az elmúlt öt évben már háromszor is előfordult, hogy a magyar zene aránya 52% helyett 48% volt azon a héten, amikor vizsgálták. És ezért minékünk nem jár ez a frekvencia. Az még

csak rendben van, hogy az általunk ugyan vitatott, de az ő általuk jogosnak vélt szabályok szerint szabálysértést követtünk el, de hogy ezért elnémitanak egy 25 éve szóló rádiót, hát, ez enyhén szólva abszurd. Most végigvizsgálunk egy jogi procedúrát, azért, hogy utána az Alkotmánybírósághoz fordulhassunk. Utólag így lehetőségünk lesz valamilyen módon nyomást gyakorolni arra, hogy a médiatörvényt, és annak értelmezését alakítsák ki sokkal jobban. Ez rajtunk ugyan már nem segít, de az utánunk jövőkön, a többiekén, talán igen. Egyébként a környezetünkől több rádió hisztérikus gyűléseket kezdett tartani, mert ezeket a hibákat, mindenki elköveti, tömegesen.

RA: Az internetes rádiószolgáltatást nem lehet megakadályozni, ugye?

PF: Nem. Ott semmilyen nomenklatúra nincs. Sőt, több csatornát párhuzamosan is működtethetnek. Elképesztő a szabadsága, de hát sokkal szűkebb a hallgatottsága. Bár ebben változások vannak, erős fejlődés is. Most ezt az utat kell taposnunk. Hiszünk abban, hogy a csapatnak van/lesz ereje online webrádióként megújulni, amíg újra nem sikerül frekvenciát szereznünk. Reményt ad továbbá, hogy az internetes rádiózásban főként a podcast technika népszerűsödése mind a világban, mind idehaza nagyon feljövőben van. Nagy erővel igyekszünk ezeket megtanulni, csinálni. Már 7-8 ilyen csatornát hoztunk létre. És megújulva lépünk tovább. Van élet a broadcast sugárzás után is!

Rombányi András

Újdonságok az építésügyben

- amik a wekerlei ingatlantulajdonosokat érintik

Megszokhattuk már, mind a laikusok, mind az építésszakma, hogy örökös változáson megy keresztül az építésügyet szabályozó jogi környezet. Az országos érvényű törvényekben, helyi önkormányzati rendeletekben se vége, se hossza, a változtatásoknak. Ezek egy része az ügymenetekre, hatóságok illetékességére, másik része az adott területre – országra-településre-településrészekre – vonatkozó előírás. Nézzük az idei legfontosabb újdonosságokat!

Hosszú folyamat végén (lásd Wekerle újság (2018/1., 2. és 2019/1., 2. számai), 2020. április 1-jén hatályba lépett az új Wekerletelepi Kerületi Építési Szabályzat (4/2020.(II.24.) önkormányzati rendelet).

Ezzel azonban nem ért véget a munka, hiszen az épített környezet megőrzését, a helyi építészeti értékek védelmét önálló jogszabály cízellátja tovább. A 2017. szeptember végén elfogadott településképi védelméről szóló kerületi rendeletet (Tkr.) szintén felül kell vizsgálni, hozzá kell igazítani az új szabályozási tervekhez. Ez a Wekerletelep vonatkozásában különösen fontos, mivel az eddigi előírások mellett, korábban a 2. számú mellékletként ismert, wekerlei típusépületek tetőtér-beépítési, homlokzat-felújítási részleteit meghatározó szakmai anyagot is tartalmaznia kell. Ebben jóval pontosabban lesznek meghatározva a típustervek alapján az építkezés ideje alatt, 1909-1928 között, a telep különböző pontjain, különböző módon felépített változatok, azok sajátosságai, és az ezekből következő elvárások. Természetesen a 2004-ben készített eredeti anyagban szereplő előírások – például melyik épület melyik tetőfelületén lehet elhelyezni kiemelt tetőablakot, melyik oromfalon hogyan lehet új ablakot nyitni – is összevetésre kerülnek az elmúlt 16 év tapasztalataival. De az irányelv

továbbra is az akkor lefektetett értékőrző gondolatok továbbvitele marad, mint ahogy a Tkr-ben szereplő előírások lényege és célkitűzése is megmaradt telepünk vonatkozásában. Például a homlokzatok utólagos hőszigetelésének szabályaiban, vagy a nyílászárók cseréjében nem várhatóak alapvető változások.

A jogszabály módosításának, kiegészítésének előkészítése jelenleg is zajlik, de a Tkr. szakmai és lakossági egyeztetése, véleményezése a koronavírus-járvány miatt várhatóan ősz közepére fog csúszni. Amint lesz konkrét időpont, az Önkormányzat és a WTE is értesíteni fogja a lakosságot.

Alapvető változás történt az engedélyezési tervek elbíráló hatóságokban is. 2020. március 1. napjától a jegyzők építésügyi hatósági hatásköre megszűnt, csakúgy, mint a kerületi önkormányzatok Építésügyi Osztályai, a feladatokat azóta a kijelölt kormányhivatalok látják el. Kispest vonatkozásában ez Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztályának a Dél-Pesti Építésügyi és Építésfelügyeleti Osztálya, ami helyileg a X. kerületben (Kőrösi Csoma Sándor út 53-55.) működik. Itt kell intézni minden olyan ügyet, ami építési engedélyhez kötött és azokat is, amelyek ún. egyszerű bejelentési eljárással végezhetőek.

Mivel a Wekerletelep műemléki jelentőségű terület (MJT), és a Kós tér épületei egyedileg védett műemlék (M) épületek, számunkra az is fontos, hogy márciusban az Örökségvédelmi Osztályon is változások voltak. A Sas utcából a Váci utcába költöztek, és a Wekerléért hosszú időn keresztül felelős előadó hölgy másik osztályra került. Őt Sárközy Sebestyén úr váltotta.

Nagyjából 13 éve még minden építési tevékenységhez (a tartószerkezeteket nem érintő, lakáson belüli munkák kivételével) építési enge-

délyt kellett kérni, és az építésügyi osztályok területi előadói ellenőrizték a kivitelezések szabályszerűségét és kiszűrték az engedélytől eltérő, engedély nélküli építkezéseket. Mára építésügyben járatos szakember legyen a talpán, aki minden esetben tudja, hogy mi a teendő, miért ki a felelős. Persze értékelendő a szándék, hogy differenciáltan lehessen intézni a különböző fajsúlyú ügyeket, hogy ne kelljen minden csípp-csupp beavatkozáshoz a tervek elkészülte után két és fél-három hónapos ügyintézési idővel és persze illetékfizetéssel számolni. Az is érthető, hogy a magyarországi, viszonylag idős és korszerűtlen lakóépület-állomány energetikai korszerűsítése engedély nélkül végezhető. Az új lakások építését, a meglévők bővítését is ösztönzi az egyszerű bejelentés a hagyományos építési engedélyezés helyett. Egyszerű, mert mindössze 15 nap az átfutási ideje, de a benyújtandó tervek elvárt mennyiségében és kidolgozottságában nincs különbség. Sőt, szinte minden felelősség a tervezők és az építetők vállára helyeződik, a kormányhivatal csak a legszembetűnőbb hibák, de leginkább a formai hiányosságok ellenőrzését végzi. Fenti ügyintézési egyszerűsítések (jogszabály liberalizáció és bürokráciacsökkentés) akár támogathatóak is, ám joggal merül fel a kérdés, hogy mi a helyzet olyan nem átlagos településrészek, épületek esetén, ahol védendő építészeti, városképi, műemléki értékek vannak? Ezek esetén is szinte minden lehet terveztetés és ellenőrzés nélkül? Nem lehet ebből vissza nem fordítható értékvesztés? Az építési engedélyhez kötött tevékenységek drasztikus csökkentése kapcsán pont ezért jöttek létre 2017-től újabb fajta eljárások a főépítési irodák és az örökségvédelmi osztályok bevonásával. Településképi bejelentési és örökségvédelmi bejelentési eljárások, illetve az egyszerű bejelentéssel végezhető új építések és bővítések esetén a kötelező főépítési konzultáció intézménye. Az ellenőrzést elvileg az építésfelügyelet végzi, de létezik a településképi kötelezés is, az önkormányzatok

ÉPÍTÉSI TEVÉKENYSÉG	ELJÁRÁS TÍPUSA	ÉRINTETT HIVATALOK		
		KERÜLETI FŐÉPÍTÉSI IRODA	DÉL-PESTI ÉPÍTÉS-ÜGYI ÉS ÉPÍTÉS-FELÜGYELETI O.	ÖRÖKSÉG-VÉDELMI OSZTÁLY
Kós Károly téri műemléképületek tetőtér-beépítése	Örökségvédelmi engedélyezés	-	-	+
Kós Károly téri műemléképületek homlokzati nyílászárócseréje, homlokzat felújítása, tető felújítása	Örökségvédelmi engedélyezés	-	-	+
Kós Károly téri műemléképületek belső átalakítása, amely a falakat, belső nyílászárókat érintik	Örökségvédelmi bejelentés	-	-	+
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületek horizontális bővítése, tetőtér-beépítése	Egyszerű bejelentés Örökségvédelmi bejelentés	Főépítési konzultáció	+	-
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületek telkén 100 m ³ -nél nagyobb térfogatú és 4,5 m gerincmagasságnál nagyobb kiszolgáló (mellék-) épület építése, átalakítása, felújítása	Építési engedélyezés	Tervtanács + településképi vélemény	+	+ Szak-kérdésként vizsgálja
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületek telkén 100 m ³ -nél kisebb térfogatú és 4,5 m gerincmagasságnál kisebb kiszolgáló (mellék-) épület építése, átalakítása, felújítása	Örökségvédelmi bejelentés	Főépítési konzultáció	-	+
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületek homlokzatának átalakítása, felújítása, hőszigetelése, nyílászáróinak cseréje, előtető építése, kerítés építése az utcai oldalon	Örökségvédelmi bejelentés	Főépítési konzultáció	-	+
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületek homlokzatának átalakítása, felújítása, hőszigetelése, nyílászáróinak cseréje, előtető építése az udvari oldalon	Településképi bejelentés	+	-	-
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületek teljes tetőfelújítása, emeletes házak függőfolyosó felújítása	Településképi bejelentés	+	-	-
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületeken gépészeti berendezések elhelyezése (klíma, hőszivattyú, napelem, napkollektor, villany- és gázóra), kémény építése	Településképi bejelentés	+	-	-
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületek telkén pince építése	Településképi bejelentés	+	-	-
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületekben 2 lakás összevonása (rendeltetésszám módosítása)	Településképi bejelentés	+	-	-
Műemléki környezetben álló, wekerlei, nem történeti épületek homlokzatának átalakítása, felújítása, hőszigetelése, nyílászáróinak cseréje (tömbházak, volt kertészet helyén álló lakóházak, Rákóczi utca páratlan hárszámú ingatlanjai)	Településképi bejelentés	+	-	-
Mjt területen álló, wekerlei történeti épületekben belső átalakítás, korszerűsítés, felújítás	-	-	-	-

tervtanács szakmai véleményét, mely alapján településképi véleményt adott a polgármester, majd a hatósági feladatot ellátó kerületi Építéshatósági Iroda, bevonva szakhatóságként az Örökségvédelmi Osztályt, döntött az engedélyről. Tette ezt arra alapozva, hogy a vonatkozó jogszabály szerint bővítés csak akkor készülhet egyszerű bejelentési eljárással, ha nem műemléket érint. A kulturális örökség védelméről szóló törvény értelmező rendelkezései szerint *Műemlék: olyan nyilvántartott műemléki érték, amelyet miniszteri döntéssel, határozattal vagy e törvény alapján miniszteri rendelettel védetté nyilvánítottak.* Wekerletelep ilyen. Legalábbis sokunk szerint a 2011-ben NEFMI rendelettel megállapított műemléki jelentőségű területi védelem ezt jelenti. Azonban több, nem a kerületben folyó ügy esetén és különösen március 1. óta a kijelölt hatóság gyakorlatában a tetőtér-beépítéseket az egyszerű bejelentés szabályai szerint intézik. Meggyőző válasz, hogy miért, nem érkezett. Ha ehhez még azt is hozzáteszem, hogy bizonyos értelmezések szerint a tetőtér-beépítés nem tekinthető feltétlenül bővítésnek, akkor azt hiszem jól szemléltettem a visszasságokat!

A tisztán (tisztábban) látás végett a Wekerlén leginkább előforduló építési, bővítési, felújítási, korszerűsítési ügyek kapcsán folytatandó eljárásokat az alábbi táblázatban foglaltuk össze (a mai gyakorlatot alapul véve).

Nagy Attila

kezeben, mely eljárásokat szintén a már említett Tkr. szabályoz.

Az országos jogszabályalkotói szándék nem minden esetben egyértelmű, ezért a különböző hivatalok és a tervezők jogszabály értelmezési gyakorlata eltérő lehet. Még szakmai

fórumokon sem lehet elérni, hogy vitatható esetekben párbeszéd és a végén világos állásfoglalás szülessen. Wekerlei példaként említem a társasházaink tetőtér-beépítésének ügyét. Korábban ezeket teljes egyértelműséggel építési engedéllyel intézte a kerület, kikérve a

Meghívó rendkívüli közgyűlésre

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és az egészségügyi készenlétről szóló 2020. évi LVIII. törvény 108. § (1) bekezdése alapján rendkívüli közgyűlést hívunk össze, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt a Wekerlei Társaskör Egyesület elnöksége által a közhasznúsági melléklettel együtt elfogadott 2019. évi pénzügyi beszámolóját és a 2020. évi költségvetést az egyesületi közgyűlés jóváhagyja.

A közgyűlésen azok a tagok szavazhatnak, akik a 2019. évi tagdíjukat befizették.

A kitűzött időpont:

2020. szeptember 9., szerda 17.30 óra.

Helye: a WTE székhelye, Kós Károly tér 10.

Abban az esetben, ha a tagságnak legalább a fele +1 fő nincs jelen, a közgyűlés határozatképtelen, így a közgyűlést az elnök elhalasztja. A megismételt közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes az eredeti napirendi pontokban.

A megismételt közgyűlés időpontja:

2020. szeptember 9., szerda 18 óra.

Helye: a WTE székhelye, Kós Károly tér 10.

Kérjük, éljen jogával: jöjjön el, és jelenlétével járuljon hozzá a határozatképességhez, hallassa véleményét!

a WTE Elnöksége

A Wekerlei Társaskör Egyesület 2019. évről szóló közhasznúsági beszámolója

A veszélyhelyzet során a személy- és vagyonegyesítő szervezetek működésére vonatkozó eltérő rendelkezésekről szóló 102/2020. (IV.10) Korm. rendelet 5. §-a alapján a beszámoló elfogadásáról a jogi személy ügyvezetése, tehát a Wekerlei Társaskör Egyesület esetében az elnökség határozott.

Elfogadva: 2020. június 18.

A Wekerlei Társaskör Egyesület adózás előtti eredménye 2019. évben pozitív.

A mérleg főösszege 47 296 ezer Ft

Mind a közhasznú, mind a vállalkozási tevékenységünk 2019-ben pozitív eredménnyel zárt.

– a közhasznú alaptevékenység pozitív: 39 ezer Ft,

– a vállalkozási tevékenység eredménye: 32 ezer Ft.

A Wekerlei Társaskör Egyesület eredményes évet tudhat maga mögött.

Összességében 71 ezer Ft adózott eredménnyel.

2019. évben a 7 865 605 Ft támogatást sikerült biztosítani az egyesület feladataihoz, a vonatkozó jogszabályok betartásával elszámolási kötelezett-ségünknek eleget tettünk.

A 2018. évi SZJA 1%-ából a szervezetünknek juttatott összeg 304 883 Ft volt, 2019-ben magánszemélyektől, ill. vállalkozástól kapott támogatás 594 679 Ft, a tagdíjak befizetéséből 205 640 Ft érkezett az egyesülethez.

Köszönjük Önöknek a működésünkhöz ill. a tevékenységeinkhez nyújtott támogatásukat.

A részletes beszámoló elérhető a www.wekerletelep.hu oldalon.

Zoltán utca – utolsó felvonás?

Kispest polgármestere Facebook-oldalán számolt be arról, hogy megkezdődött az építkezés a wekerlei sporttelepen:

„Egy régi ígéretünk megvalósításába kezdünk bele a mai napon. A Zoltán utcai sportpálya fejlesztése indul el. Itt egy mindenki számára ingyen használható közösségi területet alakítunk ki. A funkcióról és a tervekről korábban hosszasan egyeztettünk az itt élőkkel és a Wekerlei Társaskörrel is. Somogyi Lászlóné képviselő asszony sokat dolgozott azon, hogy a környéken élők véleményét is be tudtuk építeni az elképzelésekbe. Reményeink szerint ezt az új 3000 négyzetméteres parkot szeptembertől már használhatják az itt élők.”

Csatlakozva Gajda Péter beszámolójához, a WTE elnöksége az alábbi információval szeretné kiegészíteni a pár soros hírt.

A Wekerlei Társaskör örömtelinek gondolja, hogy tíz év után megkezdődött az építkezés, és a közösségi célokra átadott sportterület fejlesztése valóban megvalósulhat. Számunkra ugyanakkor továbbra is kérdés, hogy mi épül, mikortól és milyen feltételek mellett lesz látogatható, használható a telepen élők, a kispesztiek és az ide látogatók számára? A Wekerlei Társaskör is sokat dolgozott az elmúlt tíz évben azon, hogy ne csak a pálya közvetlen közelében lakók, hanem szélesebb körben, a wekerleiek-kispesztiek véleménye is bekerüljön a fejlesztési elképzelések

közé. Sajnálatos tény, hogy a konkrét tervek kidolgozásába minden kezdeményezésünk és igyekezetünk ellenére semmilyen formában nem voltunk bevonva, így csak remélhetjük, hogy a megküldött javaslatainkból néhány elem valóban megvalósulhat. A WTE 2010-ben, a XIX. Wekerlei Napokon végezte első közvéleménykutatását és fogalmazta meg javaslatait a Zoltán utcai sportpálya hasznosítására. Az akkor megfogalmazott céljaink ma is ugyanazok: *„A jelen javaslat egy olyan park létrehozását célozza meg, mely lehetőséget nyújt a wekerlei, kispesztiek és más idelátogató polgárok számára közösségekben sportolni, kikapcsolódni.”*

Somlói Judit, a Társaskör elnöke

Az elmúlt 10 év folyamatának összegzését részletesen a Wekerle Újság 2019/2. számában olvashatták, amelyből részleteket most ismét közlünk.

Mi történt a Zoltán utcai sportpálya ügyében?

Részletek a Wekerle Újság 2019/2. számában megjelent írásból.

Miután ismertté vált, hogy a Zoltán utcai sportpálya szerződése 2010 decemberében lejár, a Társaskör, ahogy arról a Wekerle újság is beszámolt 2010/3. számában, levelet írt a polgármesternek, amelyben javaslatot tett a sportpálya fejlesztésére, hasznosítására. A szempontok megfogalmazásához a WTE-nek támpontokat adott a XIX. Wekerlei Napok alatt végzett közvélemény-kutatás. A levél felidézte Gajda Péter korábbi nyilatkozatát: *„A sporttelep bérleti szerződését nem újítanám meg. Lehetségesnek tartom, hogy a jövőben azt az önkormányzat saját intézményeként vagy a Társaskörrel közösen üzemelteti.”*

2011/2 számunkban már arról számoltunk be, hogy a városháza a sportpályát bérbe adta, és egy 3200 m²-es területet jelölt ki, hogy ott a helyiek ingyenesen sportolhassanak. Újabb lakossági fórum után a WTE elnöksége ismét levélben fordult az önkormányzathoz, amelyben a véleményeket összegezve tételes javaslatot tett a közösségi célra meghagyott pályarész felújítására. A 2011. június 10-én kelt levélre semmilyen válasz nem érkezett.

2013. áprilisában 12 wekerlei, közöttük civil szervezetek vezetői, nyílt levelet írtak Gajda Péternek, amelyben összefoglalták az addigi történéseket és tájékoztatást kértek, illetve felajánlást tettek: *„A wekerleiek vállalják, hogy önkéntes munkával (beleértve bizonyos szakmunkákat is!) járulnak hozzá a pálya közösségi részének kialakításához.”* A levélre semmilyen válasz nem érkezett.

2014-ben a WTE, a Magyar Kollégium és az Átalakuló Wekerle lakossági fórum keretében „Jövőkép-beszélgetések”-re invitálta a wekerleieket, a javasolt témák között a Zoltán utcai sportpálya is szerepelt. A felhívást a Wekerle újság 2014/1 számában tette közzé.

Ugyanebben az évben, a lap 2. számában bemutatott az Önkormányzat által létrehozott Wekerlei Sportcentrumot és annak terveit. Felidéztek, hogy a közönség számára elkülönített területen négy évig nem történt semmi, továbbá, hogy a WTE beruházási javaslatának minimum változata (ping-pong asztal, kosárlabda palánk, tollas-, röplabda, lábtengo), mindössze 9-10 millió forintból megvalósítható lett volna. Ugyanakkor a nem a közösségi területen elkészült műfüves focipálya közel 20 millió forintba került. Válaszában Gajda Péter a politikai többség hiányát nevezte meg okként és megerősítette, hogy „elsősorban az itt élőket és a WTE-t tekinti elsőszámú partnernek”, és a Zoltán utca ügyét közösen kívánja rendbe tenni.

2016-ban az önkormányzat pályázati felhívására a WTE megpályázta a Zoltán utcai sporttelep működtetését. 2016/1 számában a Wekerle újság bemutatott részleteket a pályázatból.

A pályázati kiírásra két, formailag megfelelő pályázat érkezett be. A kiírás szerint az elbírálás szempontja volt a felajánlott havi bérleti díj nagysága. A WTE dupla akkora bérleti díjat ajánlott fel, mint a másik pályázó.

Az Önkormányzat érvénytelenítette a pályázatot. A WTE levélben fordult a jegyzőhöz. Jegyző asszony a betekintést elutasította. Ferencki István önkormányzati képviselő közérdekű adatbekérésének köszönhetően a kért anyagok kikerültek az internetre.

A döntés-előkészítő munkacsoport és az ügyet tárgyaló bizottságok több kérdést is felvetettek a pályázatokkal, pályázókkal kapcsolatban, de nem hívták meg és kérdezték meg a pályázókat. A Wekerle újságban a WTE ugyanakkor válaszolt az informálisan eljuttott kérdésekre.

A WTE, Gajda Péter polgármester felkérésének eleget téve, kidolgozta és 2016. feb-

ruár 10-én benyújtotta a „Wekerlei Sporttelep (Zoltán utca) 2700 nm-es – jelenleg parkoló és elhanyagolt, megszüntetett sportpályák – területének közösségi célú hasznosításának koncepcióját”. Gajda Péter a koncepciónak megfelelő több lépcsős beruházásra és az üzemeltetés, karbantartás költségeire tett ígéretet.

2016 tavaszán a WTE és Budapesti Corvinus Egyetem munkatársai kérdőíves lakossági felmérést végeztek, kiemelten a Kende köz, Zoltán utca, Nádasdy utca és Dobó Katica utca területen élők véleményének megismerésére. A felmérés eredményeit 2016. május 24-én mutatták be a WTE irodájában, amelyen részt vett Somogyi Lászlóné wekerlei tanácsnok is.

A következő dátum 2019. március 19-e, amikor a WTE elnöke elektronikus levelet írt a Gajda Péternek. Miután számos, a Wekerletelepet érintő önkormányzati fejlesztésről a WTE csak sajtóhírekből értesült, tájékoztatást kért a polgármestertől. A levél utolsó bekezdése a Zoltán utcai sportpályára vonatkozott: *„Nagy örömünkre szolgált továbbá, amikor a Wekerle 110 éves februári záró rendezvényén a Zoltán utcai sportpálya fejlesztésétől nyilatkozott. Egyesületünk régóta elkötelezett a sportpálya közösségi célú kialakításában és hasznosításában. Ezért szeretnénk jelezni egyesületünk részvételi szándékát a fejlesztési tervek további előkészítésében. Ennek érdekében kérjük, hogy a tervezés jelenlegi állapotáról részletes információt kaphassunk.”*

A WTE megkeresésére a polgármestertől semmilyen válasz, tájékoztatás nem érkezett. Informális csatornákon ugyanakkor arról értesültek a wekerleiek, hogy Gajda Péter meg egyezett a környék lakóit képviselőkkel, és az önkormányzat most az ő elképzeléseik szerint készített újabb terveket.

Összeállítva megjelent újságcikkek és WTE dokumentumok alapján

Veszélyes fák, játékok, elhúzódó, minősíthetetlen munkálatok az óvoda udvarán

A játék nem használható!

Englonek Attila felvételei

A történet messziről indul. A kispesti Árnas Óvoda mindhárom tagóvodájának udvari játécai (amelyek többségét a szülők és az alapítvány támogatásával telepítettek) évek óta nincsenek megfelelően karbantartva. Az intézmény vezetője hiába jelezte ezt és kérte a VAMÜSZ segítségét, csak ígéreteket kapott.

2019 szeptemberében drámaivá vált a helyzet. A Vonás utcai székelyudvarán nem volt egyetlen ép játék sem. Kezdődött az év, visszatértek a gyerekek, és jöttek az új kiscsoportosok. Mi, szülők, egyre elkeseredettebbek, és egyre dühösebbek lettünk. Azután elkezdődött valami munkaféle. Egy kicsit megnyugodtak a kedélyek, ám azt tapasztaltuk, hogy a 2019. szeptemberi javítási munkák minősége gyalázatos, és a karbantartás után még inkább élet- és balesetveszélyesek a játszó udvarok játécai. A csúszdát nem megfelelően rögzítették, a korhadt tartógerendát homokkúpaccal takarták el, a homokozó betonperemének faburkolása befejezetlen maradt, a focipálya körüli háló tartógerendáját először kezeletlenül helyezték vissza, majd a sokadik próbálkozás után, a hálót nem szerelték vissza. Ekkor már nemcsak az óvodavezetőhöz mentünk panaszra, hanem a fenntartó önkormányzatnál is bejelentést tettünk gyermekeink biztonságos környezetéhez való jogának megsértése miatt.

Eközben kiderült, hogy nemcsak a játékok, hanem a fák állapota is aggodalomra adott okot. Mivel a VAMÜSZ ezt sem kezelte megfelelően, mi, szülők, megbíztunk egy szakértőt, aki bevizsgálta az egyik legrosszabb állapotban lévő fát. Azonnali kivágásra ítélte, mert közvetlen életveszélyt jelentett a minden nap alatta játszó közel 100 gyerekre. Ezután érkezett meg a VAMÜSZ által megbízott szakértő is, aki még két fára mondta ki a „halálos” ítéletet. Tehát három fát azonnal ki kellett vágatni.

A Kispesti Önkormányzat 2019. szeptember végén ígéretet tett az udvarok játékeinak

felülvizsgálatára. (Ezt megelőzően történt egy vidéki gyermekbaleset, ahol egy kisgyermek vesztette életét, mert rádőlt egy korhadt mászóka). A 2020. február elején történt szakértői felmérés szinte az összes udvari játékot balesetveszélyesnek minősítette, ezért az intézményvezető március elején lezáratta azokat. A szakértői vélemény alapján egyedül a homokozót használhatták a gyerekek, csak az volt biztonságos. A javíthatatlan játékok

bontását elrendelte a kerület és ezeket el is szállították. A látvány egyre nyomasztóbb lett, hiszen alig maradt játék az udvaron, és amik megmaradtak, azok is javításra vártak.

Közben 2020. február 10-én petíciót adtunk át, mely az óvoda teljes szülői közösségének kérését tolmácsolja, mintegy 100 szülő aláírásával. Ebben felhívjuk a fenntartó figyelmét, hogy óvodánk állapota a törvényi feltételeknek nem felel meg, és kértük, biztosítsa a törvényben meghatározott feltételeket a gyerekek egészséges és biztonságos fejlődéséhez való jogához.

Ezután jött a járvány miatti veszélyhelyzet, az óvodát bezárták. Felcsillant a remény, hogy képes lesz a fenntartó ésszerűen élni a felújítás lehetőségével, a gyerekek szabad játékának akadályozása nélkül. De nem! A veszélyhelyzet feloldása után, a nyár utolsó hónapjaiban indultak meg a munkák, a gyerekeket egy tényérnyi helyre szorítva az udvaron.

Jelenleg az egyszemélyes hinták alatti ütőcsillapító gumilapok várnak ragasztásra, a várhoz készítik a cserélendő faelemeket, telepítettek egy új játékot és reméljük, előbb-utóbb megérkezik a biztonságos csúszda is.

Az udvaron kialakítottak két hatalmas szikkasztót. Korábban rendszeresen előfordult, hogy egy-egy nagy vihar után sokáig nem mehettek a gyerekek az udvarra, mert az egybefüggő csapadékvíz csak lassan tudta elszívni a talaj. Az épületen is történtek javítások. Végre az utcafront felől kicserélték az ereszcatornát, amit sokáig csak foltozgattak, ezért az adott falszakasz jelentősen salétromossá vált. Legkisebbjeink csoportszobájának penészedése remélhetőleg ezzel megoldódott, hisz köztudott, hogy salétromos falú, penészes levegőjű helyiségben való tartózkodás – márpedig gyermekeink hétköznapijaik jelentős részét itt töltik – légúti betegségekhez vezet. Ugyanez vár a gazdasági bejárat feletti szakaszra is. Korszerűsítették a szennyvízcsatorna-hálózatot,

ami szintén régóta váratott magára, hiszen a mosdóhelyiségekben már állandósult a bűz. Az épület lábait javították és festették, de a kerítés másik oldalán lévő lábait továbbra is omladozik.

A játékgyártó októberre ígérte a másik (óvodapedagógusok által választott) udvari játék leszállítását, melyet, reményeink szerint, a fenntartó azonnal telepít, hogy a gyerekek még élvezhessék a tél beállta előtt.

A petíciókban megfogalmazott számos probléma egy része javításra került, de így is rengeteg a hiányosság és továbbra sem elégségesek a körülmények. Sajnos, a történetek és tapasztalataink nem tesznek bennünket,

Új tető felhelyezése után belógó csavar az udvari játszóházban – éppen a gyerekek fejének magasságában!

szülőket bizakodóvá. De továbbra sem hagyjuk az ügyet „elaludni”, továbbra is követeljük a fenntartó kötelező feladatainak mihamarabbi elvégzését.

Szegletes-Székely Imola
szülő

Változások a kispesti óvodákban

A Kispesti Önkormányzat, mint a 12 Kispesti Óvoda fenntartója, a gyermeklétszám csökkenése miatt és az óvónő hiány enyhítésére ebben az évben 73 csoportot indít, öt csoporttal kevesebbet.

A Kispesti Árnas Óvoda Vonás utcai székelyudvarán is megszűnik egy csoport. Az elmúlt két évben már „gyermekbarát” létszámmal (18 fő/csoport) működhattunk, azonban az újonnan felvett kiscsoportosok beintegrálása a már működő három csoportba sem növeli 22-24 fő fölé a csoportlétszámot. Ugyanakkor lesz VÉGRE az óvodának tornaterme! Ez a gyermekeinknek, a szülőknek, de legfőképp a kollégáimnak is nagy könnyebbség.

Szűcsné Juhász Csilla
intézményvezető

Böjte atya a Kósban

„Jó neve van az iskolának!” – ez volt Böjte atya első mondata a telefonos bemutatkozással.

Kós Károly nagy tisztelőjeként örömmel mondott igent a tavaly decemberi meghívásra, melynek két apropója is volt. Egyrészt iskolánk névadójának születésnapja, másfelől pedig az immár hagyománnyá vált karácsonyi adománygyűjtés. Tavaly Erdélyből érkező vendégünk látogatásával szerettük volna még különlegesebbé tenni a megemlékezést. A karácsonyi adománygyűjtés minden alkalommal más szervezet részére történik, különböző igények teljesítésével. Csaba testvér cipőgyűjtést kért gyermekei számára, és mindenképpen pénzadománnyal is szerettük volna támogatni a Dévai Szent Ferenc Alapítvány munkáját.

Az adománygyűjtés céljából az iskola portájára helyezett perselyben szépen gyűlt az

felső diákokkal találkozott. Az alsós tanulókból álló kórus adventi énekekkel köszöntötte erdélyi vendégünket, majd Márovics Erika tanítónő indította el a beszélgetést, amelybe hamarosan a gyermekek is bekapcsolódtak. Bátran, lelkesen, érdeklődve, nagy számban tették fel kérdéseiket, melyekre Csaba testvér készségesen, őszintén, humorral fűszerezve válaszolt. A ferences rendi szerzetes nem egyedül érkezett iskolánkba, segítő nevelők is elkísérték, valamint hét egyetemista lány, akik az alapítvány által létrehozott és támogatott kolozsvári Szent Klára Lánykollégium lakói. Ők is rászoruló fiatalok, támogatásuk feltétele a jó tanulmányi eredmény. Egyikük az alsós program végén beszámolt a Dévai Szent Ferenc Alapítványnál töltött gyermekkoráról, majd nagy meglepetésünkre, gyönyörű hangjával megénekelte, és meg is táncoltatta a több mint kétszáz fős alsó tagozatot.

A felsősökkel való találkozás szintén egy kis műsorral indult. Egy kisebb kórus énekes, hangszeres előadással örvendeztette meg vendégeinket, majd az egész felső tagozat együtt zengte a „Marosszéki kerek erdő” című népdalt. A beszélgetést Zuborné Sallai Márta igazgató koordinálta. A záporozó kérdésekből csupán egy-kettőt idézek fel:

„Önök van eredeti gyereke?” „Isteni sugallatra lett pap?” „Hány gyermeket nevelt fel ezekben az

otthonokban?” stb. A Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója ezúttal is készségesen, székely humorral, tanulságos gyerektörténeteket felidézve válaszolt. Egy-két fontos tanítását érdemes feleleveníteni, és a szívünkbe vésní.

„Isten nem terem selejt!” Képzelnék el egy koszos, rendetlen padlason porosodó, pókhálókka teli Rembrandt festményt, amire egyszer csak a hozzáértők rábukkannak. Bizonyára azon lesznek, hogy milliméterről milliméterre megtisztítsák, restaurálják, helyrehozzák az értékes műalkotást. Így kell tennie a nevelőnek is az elhagyatott, elhanyagolt, kallódó, hátrányos helyzetű gyermekekkel: kiszerezni belőlük a jót, és felfedezni a gyermekbe rejtett kincset, értéket, tehetséget.

„A szeretet olyan, mint egy varázsvessző” Csaba testvér elmesélte, hogyan győzték meg

a szeretetet erejével azt a román polgármestert, aki mindent megtett azért, hogy az első magyar árvaotthont Déván bezáráthassa. Az atya a román hatóság ellenállására válaszként elvitte az érintett magyar gyermekeket a polgármester úr születésnapján a hivatalba virággal, ajándékokkal megpakolva. Magyarul, románul is megénekelte őket a köszöntés tiszteletként, mire összesereglett az egész hivatal, s egyből süteménnyel kínálták a gyermekeket. A román polgármester urat a város legjobb embereként mutatta be árváinak, akit nem véletlenül választottak erre a fontos posztra, hiszen ő tud legjobban gondoskodni az itt élő gyermekekről. A polgármester úr szóhoz sem jutott. Ugyan baráti viszony nem alakult ki később sem a román hatóságokkal, de végül nem zárták be az otthont. Sőt, ma már 82 hasonló működik Erdély területén. A szeretet, mint varázsvessző meghozta a gyümölcsét.

„Becsüljétek meg a szüleiteket, és, ha ha zaértek adjatok nekik egy nagy pusztit!”

A felsős program végén került sor az adományok, ajándékok átadására. Ezúton is hálásan köszönjük minden nagylelkű adakozónak a hathatós segítségét. 275 ezer forintnyi adomány gyűlt össze, melyet további 61 ezer forinttal tudunk kiegészíteni a portán kiárusított könyvek, naptárok árából befolyt pénzből. 21 nagy doboz jó minőségű és állapotú cipőt tudunk Dévára küldeni. Kisebb, saját készítésű ajándékokkal, karácsonyi kopogtatóval, szív alakú karácsonyi díszekkel, adventi naptárral, és palackpostába helyezett személyes karácsonyi üzenetekkel is igyekeztünk kedveskedni.

Az ajándékok átadása után a kolozsvári Szent Klára kollégiumból érkezett hét egyetemista lány mutatkozott be: többen gyógypedagógiát tanulnak, van, aki pszichológusnak készül, és menedzsmenthallgató is akadt közöttük. Zárásként gitárkísérettel előadták közösen a „Kezddjétek el élni, kezdjétek szeretni!” című számot, mely könnyeket csalt az ember szemébe, és kellőképpen illeszkedett az adventi időszakhoz.

Böjte atya iskolánkban tett látogatása közös ebédrel, majd dedikálással egybekötött könyv- és naptárvásárral ért véget.

Számomra viszont lett folytatás is, mert a két ünnep között meghívást kaptam Dévára. Ezek a felejthetetlen napok, élmények, találkozások egy külön újságcikkbe férnének csak bele. Öröm volt látni, hogy a Dévai gyermekotthon ebédlőjének közepén elhelyezett karácsonyfát, a mi harmadikosaink által készített szívecskék díszítették. Jó volt hallani, hogy mekkora hatalmas segítséget jelentett a pénzadomány az alapítvány által fenntartott Szent Klára Lánykollégiumnak a számlák befizetésében, és egyéb költségek, kiadások rendezésében. Emlékezetes találkozásban is volt részem az egyik nálunk járt egyetemista lánnyal, aki elmondta, látogatása során azt tapasztalta, hogy nagyon jó szellemiség uralkodik az iskolában.

Kronberg Klára

Foto: Zajti Gábor

összeg. Megható volt látni, ahogyan a kósis kisdíjak a büfére kapott kis zsebpénzüket is beledobálták a perselybe. Szép összefogásról tanúskodik, hogy a pénzgyűjtést nemcsak kósis gyerekek, szülők, tanárok, de külsős wekerleiek, ismerősök, templomi közösségek is támogatták. Ugyanez elmondható a cipőgyűjtésről is, mely szintén több forrásból, nagy mennyiségben érkezett, az erre a célra kihelyezett dobozokban.

A látogatás programja azzal kezdődött, hogy Kós Béla és unokái Böjte atyával és a vezetőséggel együtt koszorúzták meg Kós Károly szobrát, és az emlékére állított kopjafát. Csaba testvér a koszorúzás alkalmával imádkozott is az iskola közösségért.

A látogatás következő állomása a tornaterem volt, ahol Böjte atya előbb az alsós, majd a

A Magyar Paraszport Napjának megünneplése a Kós Iskolában

Személyes élménybeszámoló, ahogy én megéltem...

Tavaly már másodízben csatlakozott iskolánk a Magyar Paraszport Napjához. Indításként egy „reggeli ráhangoló” iskolarádió műsort hallhattak a tanulók, diáktársaik előadásában a paraszport napjának történetéről, a paralimpiákról, a sérültek kategorizálásáról, a paraszportolók küzdelmeiről és érdemeiről, az elfogadásról. A paralimpiai induló is felhangzott.

A nap folyamán az iskola minden diákja, kivétel nélkül, részt vett a korosztályának megfelelő lélekmozgató programban. Elfogadó magatartás, nyitottság, intelligens kérdések, őszinte érdeklődés jellemezte a tanulókat!

Elsőseink Bartos Erika érzékenyítő meséin, és színezőin keresztül kerültek kapcsolatba témával. Másodikosaink egy kerek szék táncsoport két alapító tagjával találkozhattak személyesen, és táncolhattak közösen. A rendhagyó testnevelés órákon a látássérültek két sportágával, a csörgőlabdázással és a vakfocival ismerkedtek a tanulók. Az oktatást Vajtó Richárd a FODISZ (Fogyatékosok Országos Diák-, Verseny- és Szabadidősport Szövetsége) országos versenyigazgatója szervezte és koordinálta, valamint Tóth Gábor, Berei Benjámin, és Forgács Szabolcs látássérült sportolók, a Láss Egyesület vakfoci csapatának tagjai vezették.

Vendégként köszönthettük Beri József „Lego Mant” is, aki vonatbaleset következtében veszítette el mindkét lábszárát és jobb csuklóját. A vele való beszélgetést követően saját verseiből olvasott fel a gyerekeknek. A nap folyamán a paralimpikonokról szóló filmvetítésre is sor került, melyet a diákjaink síri csendben, teljes odafigyeléssel tekintettek meg.

A Paralimpiai Bizottság jóvoltából Szvitacs Alexa paraaszaltaliteniszező Európa-bajnok is ellátogatott iskolánkba. Alexa ép sportolóként is kiváló eredményekkel büszkélkedhetett, majd 2018 augusztusában baktérium fertőzés okozta vérmérgezés következtében amputálták bal alkarját, és az összes lábujját. Az Alexával történő beszélgetés felejthetetlen volt, pozitívásával, őszinteségével, közvetlenségével mindannyiunkat elvarázsolta. Három tanórán át, három osztály tanulóinak minden kérdésére készséggel válaszolt tabuk nélkül. Saját videókkal, képekkel, idézettel tarkított prezentációjával indította az órát. Végigkövethettük útját, hogy honnan indult a tragikus események bekövetkezése előtt, és hová érkezett meg azóta. Láthattuk még 2018 augusztusa előtt ép, egészséges sportolóként pingpongozni, majd megdöbbentő képsorok következtek, ahol a hosszantartó fekvés után teljesen lesóványodva és legyengülve első bizonytalan lépéit megteszi. Majd a rehabilitáció, az edzések, és a

már paraszportolóként elért sikerek felvételei következtek, valamint az ő mottója: **„Azért kaptad ezt az életet, mert elég erős vagy ahhoz, hogy megéld.”**

Azután, hogy az orvosok a feje fölött vitatták meg, hogy – „ezt könyöktől levágjuk...” – nagyon rövid ideje volt összeszednie magát a szüleiével való találkozásra, mert a tragikus hírt ő maga szerette volna elmondani nekik. A kezdetektől ő vigasztalta családját, környezetét, edzőjét. Nem a veszteségekbe merült bele, hanem képes volt örülni annak, ami megmaradt.

A túlélésnek, a jobb kezének, és hogy nem került kerekesszékebe. Azonnal elhatározta, hogy folytatja az asztalitenisz. A rehabilitációnál is rációfolt az előzetes jóslatokra, nagyon céltudatosan haladt: amikor, először csak 5 mp-ig tudott megállni a lábán, akkor elhatározta, hogy másnap már 10 mp-ig fog állva maradni, és így tovább haladt előre lépésről-lépésre, jóval lerövidítve a rehabilitációról jósolt időt. Alig egy évvel az életmentő műtétje után veretlenül győzött az első paraaszaltalitenisz versenyén Ostravában, maga mögé utasítva a világranglista 6. helyeztjét. Rá egy hétre pedig már Európa-bajnokságot nyert, kvalifikálva magát Tokióra.

Miközben egy feltűnően szép, sugárzó, vidám lánnyal beszélgetek, őt a műtétje óta a nap minden percében (csak az alvás idejét kivéve), 10-es skálán 8-as, 9-es eréjű fantomfájdalmak kínozzák, amit ő alázattal, panaszkodás nélkül, mosolyogva visel.

Története, személyisége, hozzáállása, helytállása kivétel nélkül mindannyiunkat megérintett, amit tükröz az egyik legkifejezőbb kérdés is, mely a tanóra végén egy hetedik diákunk részéről hangzott: el: „– Megölelhetlek?” A Kós iskola diákjai, tanárai nevében mondhatom, egy szívvel-lélekkel szurkolunk Alexa minden versenyéhez, és persze legfőképpen az elhalasztott Tokiói olimpiához, hogy ott is sikerüljön az általa kitűzött célt teljesíteni.

Sárai Rita és Kató László a Gördülő Táncsoport alapító tagjai szintén érzékenyítő foglalkozáson voltak a vendégeink. Mindketten baleset következtében kényszerültek

kerekesszékebe. Hálásak vagyunk a WKK vezetőségének, hogy örömmel befogadták a programunkat a Petúr utcai épületükbe, akadálymentesített helyszínre. Sárai Rita le sem tagadhatta volna óvónői múltját, hiszen egy szempillantás alatt megtalálta a hangot a második diákjainkkal. Bemutatkozását követően, beszélgetés, majd szóló táncbemutató következett. Lenyűgöző volt látni a teljes átélést, ami Rita egész lényéből áradt. A foglalkozás csúcspontját a közös táncolás jelentette, amely igencsak megmozgatta mind a gyerekeket, mind a tanárokat. Vonatozásra, körtáncra, majd sor-és váltóversenyre is sor

Fotó: Zajti Gábor

Kerekesszékes tánc

került vidám, dinamikus zenére. Zárásként pedig beszámolhattak a gyerekek arról, hogy a foglalkozás végére változott-e bennük a kerek székesekről kialakult kép.

Aktív résztvevőként azt tapasztaltam, hogy ezen érzékenyítés alkalmával is egy teljes életet élő, sugárzóan vidám, a környezetét beaeranyozó egyéniséget ismertünk meg, akiben megsokszorozódott pozitivitást, életörömet, derűt, életszeretetet láttunk, amiből erőt meríthetünk, amit még tanulnunk kell! A Gördülő Táncsoport célkitűzése (ahogyan a honlapjukon is olvasható), hogy világitóronyként működjenek. Tanúsíthatom, hogy e nemes küldetést maradéktalanul sikerült megvalósítani a kósos kisdíjak, és a jelenlévő tanárok számára is.

A teljes program értékelését tekintve kijelenthetjük, hogy beérett a Magyar Paraszport Napjának gyümölcse. Minden foglalkozás alkalmával leomlottak a távolságtartás falai épek és sérültek között. Ismét rácsodálkoztunk a sport hidat építő, embert formáló, közösség teremtő erejére!

Kronberg Klára
testnevelő tanár

Nyugdíj előtt

Márovics Erikával, a Kós iskola tanítójával beszélgetek. 40 év a pedagógus pályán, negyvenévnvi szolgálat, törődés, odaadás. Ez idő alatt beírta magát egykori és mai gyermeklelkébe...

Jedlőczki Berta: Szeretnék kérdezni arról, hogy milyen volt az iskola, amikor te voltál

Fotó: Zajti Gábor

kisiskolás. Volt-e pedagógus példaképed, aki sok mindent pakolt a tarisznyádba, amivel útnak eresztett? Volt-e ilyen ráhatás a pályaválasztásodra?

Márovics Erika: Dombóváron voltam általános- és középiskolás. A felsős osztályfőnököm kiváló magyar- és énektanár volt, aki mellette színdarabot rendezett, énekkart vezetett és igazi közösséggé formált bennünket. Mindig csináltunk valami szokatlant, amiből sokáig építkeztünk. A hatvanas, hetvenes évekről beszélünk, ebben az időben volt még egy meghatározó személy az életemben: egy katolikus pap, akiért szinte rajongtunk gyerekként. Beszélgethettünk vele az úrkutatásról, a modern zenékről, és minden másról, ami érdekelt bennünket akkoriban. Marika nénitől és Bandi bácsitól tanultam meg, hogy az igazi pedagógus legfontosabb tulajdonsága a rugalmasság, az alkalmazkodni tudás minden helyzethez. Szeretve követeltek tőlünk, és mi feltétel nélkül bízunk bennük.

17 éves korom körül fogalmazódott meg bennem, hogy tanító néni szeretnék lenni. Korábban csak azt éreztem, hogy gyerekekkel szeretnék foglalkozni. Nagy a korkülönbség köztem és a két öcsém között, valószínű, hogy az ő cseperedésük hívta elő belőlem ezt a vágyat.

J. B.: Érzek-e különbséget: milyen volt akkor az iskola, milyen most ahhoz képest? Mit tudtál tenni annak érdekében, hogy a régi értékeket közvetítsd, mihez ragaszkodsz még ma is foggal-körömmel? Mit pakolsz most te a kisdíák tarisznyájába?

M.E.: Az én iskolám igazi alma mater volt. Vidéki, jellegzetes szagú, tornaterem nélküli, kissé sötét. A tanári közelébe csak ritkán mentünk. Szép épülete hasonlított hangulatában kívülről a Kósra. Légköre egészen más. A mai iskolák sokkal szabadabbak minden szempontból. Előnyökkel, de hátrányokkal is. Közvetlenebb a hangvétel, van ölelés a gyerekek és a tanító között, bármikor elérhetők vagyunk, és még sorolhatnám. A rohanó élet azonban olyan feladatokat is az iskolára hárít, amelyek korábban a család

állt mögötte. Az akkori igazgatóhelyettesem sok évvel később, már itt Wekerlén napközi tanítóként dolgozott velem, és a szeretetét ugyanúgy élvezhettem, mint pályakezdő koromban a támogatását. Nagyon szerencsésnek gondolom magamat, hogy sok nagyon jó osztályom és kollégám volt, van. Jó osztály alatt nem kizárólag a kiemelkedő képességű gyerekekkel rendelkezőket értem ám! Volt nagyon nehezen tanítható, de végtelenül szerethető osztályom, és ma is szívésen emlékszem vissza rájuk. Milyen védő szeretettel vettek körül, amikor anyukámat elveszítettem... De örök olyan emléket is, amikor hetente látogattam a rendőrkapitányságot néhány tanítványom ügyei miatt.

J. B.: Sokat változott a világ évtizedek alatt. Milyen nehézségeid voltak pályakezdőként, ha voltak, s mivel kell most, tapasztalt pedagógusként küzdened?

M.E.: Fiatalon el sem tudtam képzelni, hogy valamit ne tudjak megoldani. Nehézséget legfeljebb az jelentett, hogy mindig kellett a tanítás mellett valami egyebet is csinálnom a megélhetésemért. Otthoni tanítást, bedolgozást, babafelügyeletet, takarítást vállaltam, igaz, magam voltam. Nyaranta vándortáborokat szerveztem, később sok erdei iskolát a saját osztályaimnak. Ezek voltak az év legszebb, legtöbb élményt adó időszakai a gyerekeknek és nekem is.

A saját gyerekeim kicsiként gyakran szorultak háttérbe a hivatásom miatt. Lelkiismeretfurdalásom volt ezért évekig. Irigyeltem azokat, akiknek a közelében éltek a nagyszülők. Nagybacska korukban belenőt-

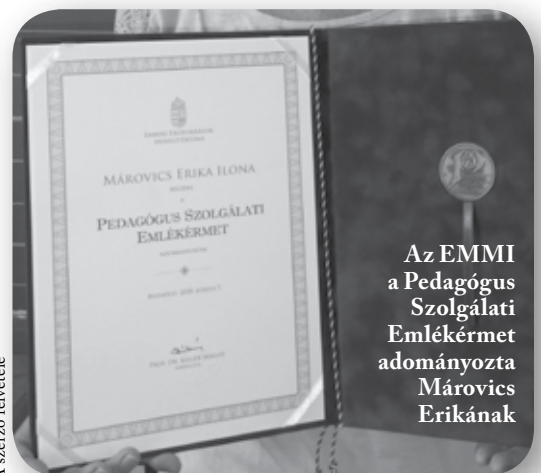
hatáskörébe tartoztak, és ez így volt rendjén. A kis elsősök a túlféltés miatt eleinte botladoznak, és nagyon megsínylik az iskolába kerülést. Úgy eljuttatni őket az önállósághoz, hogy közben ne essenek folyton térdre, ez ma a legnagyobb kihívások egyike az iskolában. Nehezen élük meg, ha valami nem sikerül, és az ilyen helyzetet a szülők egy része sem tudja a helyén kezelni. Sokan nem értik, hogy a tetteiknek következményeket vállalni kell. Ezért éltem meg legutóbb nagy örömmel azt, amikor egy dolgozat kiosztásakor néhányan jelezték, hogy a javukra tévedtem a pontszámoknál. Kevesebb jár nekik. Szóltak, mert tudták, hogy az őszinteségük miatt nem éri őket hátrány. A tévedés miatt gyengébb osztályzat járt, mégis a jobbat kapták. Bízniuk kell bennem, hogy őszinték lehetnek, és megéri őszintének lenni.

J. B.: Negyven év! Még a szavaknak is súlya, tekintélye van. Milyen volt ez a 40 év tanítóként? Visszaemlékezve – mintegy visszanezve a hosszú úton –, milyen érzések jönnek fel benned hirtelen?

M.E.: Sok-sok pozitív és néhány fájó élmény is kísérté ezt a 40 évet. Pályakezdőként olyan tantestületbe kerültem, amelyik abban a tanévben alakult. Mindegyikünk egyenlő eséllyel érkezett és építhetett egy közösséget, akárhány éves volt, akárhány év tapasztalat

tek, hogy wekerlei önkéntesként próbálkozom a lakóhelyemen is hasznos ügyeket képviselni: filmklubot, kiállításokat, hangversenyeket szervezni. Ők is követték a példát.

Mostanában kihívást a szülők és a köztem lévő korkülönbség, a másképp gondolkodás kezelése jelent. Nem szeretek mumus lenni, de időnként ilyen szerepbe is belekényszerülök. Az a kisgyerek, aki úgy kerül iskolába, hogy hét éves koráig mindent megcsinálnak helyette, mindenben az ő akarata érvényesül, nagyon

A szerző felvétele

megszenvedni azt, ha megtapasztalja, hogy rajta kívül mások is vannak, és mások is fontosak egy közösségen belül. Ilyenkor nagyon sajnálom a gyereket, és próbálom megértetni a szülőkkel, hogy az „okosan szeretem” nem azonos a „mindent ráhagyok” neveléssel.

J. B.: Nem titok, hogy kollégák vagyunk immár több mint két évtizede. Ismerem a tanítványaidat is. Nem is olyan régen véletlenül elcsíptem egy tv-riportot, ahol egy formatervező fiatalember számolt be a sikereiről, terveiről. Ráismertem egykori kis diákodra, akinek a rajzait még nekem is dicsérted anno, nagy jövőt jósoltál neki. És ő csak egy a sok közül, akit támogattál tehetsége kibontakozásában. Mit érzel ilyenkor?

M.E.: Rengeteg tehetséges gyerekkel találkoztam a 40 év alatt. Név szerint azért nem említek senkit, mert igazságtalan lenne egyet is kifejezteni. Az általam említett tanítványom harmadik osztályban készült festménye ma is a tanteremben lóg. Büszke vagyok ezekre a gyerekekre természetesen, de ez szemérmes büszkeség, hiszen az ő sikerükhöz már nincs közöm. Jó, hogy taníthattam őket! A formatervezőket, a kutató biológust, az egyik legnépszerűbb forgatókönyv író és sorolhatnám. Nekem annyira volt a felelősségem, hogy engedjem szárnyalni őket, felismertetni kicsiként velük, hogy ha csinálunk valamit, azt csináljuk jól és kedvvel. Ugye megengeded,

hogy elmondjam, a legbüszkébb a gyerekeimre, Márkra és Virágra vagyok. Arra, hogy tudják az útjukat a világban, remek emberek.

J. B.: Igen, ezt én is tanúsíthatom! Ők is a szemem előtt nőttek fel. Már kirepültek a fészkekből, s azóta is szárnyalnak.

Visszatérve az iskolára, természetesen nem csak tehetségek nőttek fel a kezded alatt. Bizony sok kisgyerek szorult segítségre is. Melyik feladatot érzed nehezebbnek: a tehetséget szárnyaltatni vagy a botladozót segíteni?

M.E.: A segítségére szorulóknak között is voltak óriási élményeim. Amikor egy beszédfigyeltékos kisgyerek felsőben jelesként állja meg a helyét, szavalóversenyt nyer, vagy az SNI-s (speciális nevelési igényű) címkével érkező kislányból csoda lesz a szakmai életben. Sietve teszem hozzá, hogy a szülei nélkül mit sem érek! Támogattuk egymást, ezért sikerült. Hogy melyik a nehezebb? A tehetség vagy a fejlesztésre szoruló gondozása? Mindegyik más miatt nagy felelősség. Utóbbi kevésbé látványos, de sokszor az is elég, ha mi ketten tudjuk, hogy honnan indultunk és hova jutottunk (nem elfeledkezve a háttérben dolgozó fejlesztőkről sem).

J. B.: Tanultál-e te magad valamit a gyerekektől? Mit lehet tőlük tanulni? Változtál-e az idők folyamán általuk?

M.E.: Elfogadást, kitartást, küzdeni tudást tanultam sokuktól. Ahogy teltek az évek,

úgy váltam egyre elfogadóbbá. Kb. húsz éve komoly leckét kaptam... Akkor muszáj volt beismernem magamnak, hogy nagyot hibáztam. Nem tudtam elengedni a korábbi osztályomat, nem voltam kész az újakra. Beleestem abba a hibába, hogy mivel máshogyan teljesítettek, mint ahogyan elképzeltem, nehezen fogadtam el őket. Azóta erre különösen odafigyelek, csak úgy vagyunk képesek befogadni, ha képesek vagyunk elengedni is.

J.B.: Van-e felejthetetlen élményed, emléked?

M.E.: A már korábban említett nehéz kis osztályom másorral köszönt el tőlem negyedik tanév végén. Egyik anyuka szervezte, próbált velük hetekig titokban. Nem volt könnyű a kislányával, és éppen ezért volt ez nagy ajándék. A másik felejthetetlen, amikor szülők és én álltunk össze másorral elköszönni a gyerekektől.

A titok szerintem ez. Tudunk-e együtt tenni valamit, valamiért? Egymásért. Ezért volt érdemes dolgozni, mert az élmények maradnak meg. Bennem is, bennük is.

A barátaimról is ejtenem kell egy mondatot. Három iskolában tanítottam, és mindegyikből életre szóló barátokat szereztem. Tulajdonképpen nincs olyan lényeges az életben, ami nem az iskolából indult volna, nem onnan eredne. Kívánhattam volna ennél szebbet magamnak?

Jedlőczy Bert

Periódusos rendszert formáltak az Erkel diákjai

Több mint 150 éve, hogy az orosz tudós Dmitrij Ivanovics Mengyelejev megalkotta a kémiai elemek periódusos rendszerét, a nevét is viselő Mengyelejev-táblázatot. Ennek emlékére a 2019-es évet a periódusos rendszer nemzetközi évének nyilvánította az UNESCO és az ENSZ közgyűlés. Ez a kerek dátum inspirálta az Egri Eszterházy Károly Egyetemet és a Magyar Kémikusok Egyesülete Kémiatanári Szakosztályát, hogy rekordállítási kísérletre hívja meg az iskolákat. A kísérlet célja a periódusos rendszer valamely változatának újszerű megvalósítása volt egyfajta flashmob formájában. A Kispesti Erkel Ferenc Általános Iskola is csatlakozott a nagy „Periódusos Rendszer

Performansz Guinness Record és Magyar Rekord” állítás kísérletéhez.

Nem kis előkészület után 118 felső tagozatos diák élő periódusos rendszert hozott létre az iskola tornatermében. Minden tanuló a kezében tartotta az elem vegyjelét, a lap másik oldalán pedig az adott elem felhasználásának maguk készítette rajzát.

Az elkészített anyagokat – képeket és a videót – a szervezőbizottság rendelkezésére bocsátottuk, és nagy reményekkel várjuk a rekord bejegyzését.

Gondolovics-Bertók Zsuzsanna

Lapzárta után érkezett: a Magyar Rekord Egyesület a MAGYAR REKORDER címet adományozta az iskolának!

Fotó: Csordás Krisztina

Elismerés

Kronberg Klára, a Kós iskola testnevelője kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként az EMMI oklevelében részesült

Megnyitott a KÖZÖS közösségi tér, kávézó és konyha

Fotó: Úzseka Norbert

Végre megnyílt a közösségi tér a Wekerlei Kispiacra. Az Átalakuló Wekerlei Közösségi Szövetkezet tagjai biztos így gondolkák, hisz már több mint egy éve várnak arra, hogy megnyithassák az általuk önkéntes munkával gondosan kialakított, berendezett közösségi teret.

A Kispiac épülete egy Tér_Köz pályázatnak köszönhetően újult meg. A pályázat feltétele volt a közösség bevonása, és egy közösségi tér létrehozása. Azonban az épület felújítási munkálatainak elhúzódása, a járványügyi helyzet, az önkormányzaton belüli kommunikációs nehézségek mind nehezítették a hely működtetéséhez szükséges szerződés aláírását. Végül július 23-ára letisztult minden, és eljött a nap. Egy remekül sikerült ünnepi nyitó rendezvényt megnyílt a szövetkezeti alapon működő KÖZÖS. A kisebbeket a Tatai bábszínház meséje, a Kiskakas gyémánt félkrajcárja szórakoztatta, majd a nagyobbak is táncra perdülhettek a Nevetek zenekar balkáni zenéjére. Az ünnepélyes közös szalagvágást és tortaszeletelést egy kis agytorna követte, ez zárta a délutánt, a hely szellemiségéhez híven.

És hogy mitől is közös a KÖZÖS? Azon túl persze, hogy nyitva áll mindenki előtt,

aki szívesen bekapcsolódik az Átalakuló Wekerle közösségi munkájába, várjuk azokat is, akik a szövetkezet célkitűzéseivel összhangban lévő, nemcsak szemléletformáló programot szerveznének, valósítanának meg a közösségi térben.

Nos hát, a működést tekintve, a konyha és kávézó helyet és anyagi hátteret biztosít, hogy az Átalakuló Wekerle a fenntarthatóságot erősítő, és társadalmilag hasznos célokat valósítsa meg. Szakmai tudásával támogatja a kerületi komposztprogramot, palánta csereberét rendez, kerti tanácsokkal látja el az érdeklődőket, szervezi az Ültess Budapest! kampányt. Kiáll a helyi klímavédelemmel kapcsolatos ügyek mellett, lobbizik a menzáért, működteti a Kispesti Tanodát, kerületi maszkvarrást és osztás kezdeményez, valósít meg, vagyis létrehozza, működteti a Maszk Szívkiüldi Kispeszt csoportot. És persze voltak, vannak és lesznek vitaestek, bábelőadások, koncertek, filmvetítések, tudásátadó, és más témájú workshopok, és minden, amit a wekerleiek, a közösségi teret használók javasolnak. Közös a KÖZÖS még azért is, mivel lehetőség szerint helyi, azaz Budapest közeli bio- vagy vegyszermentesen termelő

kistermelőktől származó alapanyagokat használ, és növényi alapú konyhát működtet. Erősen törekszik arra, hogy alig, vagy ne termeljen hulladékot. Bárki kérhet ételt elvitelre, vigyünk saját dobozt, be-főtt üveget! És a már nem szép, de még fogyasztható gyümölcs, zöldség sem megy a kukába: mentett étel – befőtt, lekvár, savanyúság lesz belőle.

Közös a programokat tekintve is. Az Ökokaszinó vitasorozat meghívott előadókkal, szakértőkkel, interaktív játékokkal folytatódik a jövőben is. A tervek szerint téma lesz a vegán étrend, a teremtésvédelem, a beruházás által fenyegetett zöld területek. Lesznek vasárnapi közös ebédek, adománygyűjtéssel egy, a közösség által fontosnak tartott helyi ügy támogatásáért. A legkisebbeket kéthetente csütörtök délutánonként gyerekprogram, a hét minden napján gyereksarok várja, hogy ők is otthon érezzék itt magukat.

Aki többet szeretne tudni a KÖZÖS-ről, tájékozódna az aktuális programokról, menüről mindenképpen látogasson el a www.kozoshely.hu oldalra vagy kövesse a hely facebook oldalát.

Mandl-Szűcs Ildikó

Ültess Budapest! – palánta cserebere

Idén márciusban, az Átalakuló Wekerle szervezésében indult el az „Ültess Budapest! Ültess most” szemléletformáló program-sorozat, melynek keretében lelkes városi kertészek kaptak kézzelfogható és online segítséget a vegyszermentes, ökológiai városi gazdálkodáshoz.

Március végén, a Magbank felajánlásával és a Védegyület közreműködésével több mint 120 jelentkezőhöz jutott el több mint 700 borítékban, több ezer válogatott vetőmag.

A magok nevelésében Cseperkálné Mirek Barbara segített, ökológiai szemléletű kertészmérnök, aki majd négy hónapon át látott el minket tanácsokkal, és válaszolt kérdéseinkre.

A kéthetente megtartott vidám hangulatú videokonferenciákon rengeteg hasznos és értékes tudást szereztünk a palántanevelésről, a talaj előkészítéséről, tápanyag utánpótlásról, kártevőkről és a szelíd növényvédelemről. De szó volt másodvetés-

Fotó: Olasz Krisztina

ről, talajtakarásról, csiga-, és lótetű elleni védekezésről, kacsolásról, mulcsolásról és trágyázásról is.

Barbin kívül a résztvevők megismerkedhettek a Perma gang projekt „Gang

kertészével”, Lőrinczi István-nal, aki bemutatta, hogyan lehet egy belvárosi, 4. emeleti gangon több mint ötvenféle növényfajt természetien permakultúrás módszerekkel.

Kozalek Petra a gerillakertészetbe avatott be minket, sok-sok humorral és vidámsággal fűszerezve.

A Magház Közösségi hálózattól, Szilágyi Krisztina beszélt kerttervezésről, izolációs megoldásokról, magtisztításról és magtárolásról.

Májusban megrendezésre került a Kispiacon a „palánta cserebere”, melyen az uborkától kezdve a kaktuszon át rengeteg növény cserélt gazdát. Volt, aki tököt vitt, manóparadicsomot, hunyort, cukkinit, de még egy ginko biloba is gazdára talált.

Végül, de nem utolsósorban bemutatkoztak a közösségi kertek is: Eklér Éva képviselte a soroksári Dorottya Kertet és megismertük a 8. kerületi Grund kertet is.

Akit érdekelnek a fent említett online beszélgetések, előadások, az Ültess Budapest Facebook oldalán megnézhet még jópárat.

Vicze-Máthé Borbála

Wekerlei szatyorforgó

A szatyorkölcsönző ötlete annyira zseniális, hogy jó lenne dicsekedni vele, mi találtuk ki, wekerleiek. De nem. Telkiből loptuk az ötletet, ahol egy feledékeny, ám környezettudatos anyuka rendszeresen elfelejtett szatyrot vinni magával a boltba, több halomnyi egyszer használatos nejlonzacskóval viszont nem akarta szennyezni a bolygót. Ezért kihelyezett egy dobozt kedvenc élelmiszerboltjában (üzletvezetői engedéllyel persze), és ráírta: „Ha nincs szatyrod, vigyél egyet, és legközelebb hozd vissza tisztán!” Ennyire egyszerű. Akár a „Tégy egy könyvet, végy egy könyvet” utcai könyvszekrények, amiből a wekerletelepi volt az első Magyarországon. A szatyorkölcsönzőt az Átalakuló Wekerle annyiban fejlesztette tovább, hogy kitaláltunk neki egy jól hangzó nevet és logót – Szatyorforgó – egyszerre több kisboltban is kihelyeztük, és a wekerlei Facebook csoportokban bátorítjuk a lakókat a használatára, vigyék el otthoni felesleges vászon- vagy nejlonzacskóikat kedvenc kisboltjukba, mert nekik is bármikor szükségük lehet kölcsönzatyorra. A Kispiacon a Maxi Kuckó és Elvira zöldségboltja már egy ideje működteti saját szatyorkölcsönzőjét – hozzájuk csak a logót és az információs táblácskát raktuk ki –, a többi wekerlei élelmiszerbolt (Reál, Másik Bolt, MS, Zolina) pedig nyitottan, örömmel fogadta a kezdeményezést. Használjátok egészséggel, hiszen nem az a legjobb hulladék, amit szelektálunk, hanem az, amit meg sem termelünk!

Olasz Krisztina

Átalakuló Wekerle

WEKERLEI SZATYORFORGÓ

Kevesebb hulladék, egészségesebb környezet!

Közösségi Szatyorkölcsönző működik a boltban! Használj bátran!

Elfelejtettél szatyrot hozni? **Vigyél egyet!** az **ingyenes** szatyorpontból, és **hozd vissza** tisztán!

Ha van otthon felesleges, tiszta és jó állapotú szatyrod, szívesen fogadjuk. Hozd el, és rakd bele a **szatyorkölcsönző dobozba**.

Több információ: Átalakuló Wekerle fb- oldalon

A szatyorkölcsönzőt az Átalakuló Wekerle önkéntesei szervezik, a Wekerlei boltok együttműködésével. A szatyor használata ingyenes, mindenkinek saját felelősségére használhatja.

Miki-féle ázsiai húsos tészta

Nem tudom, mennyire lesznek népszerűek ezzel az amúgy szuper kis recepttel, most a járvány idején...

Mert igen, csak akkor tudjuk elkészíteni, ha előtte betanokunk néhány olyan dologból, ami főként ázsiai élelmiszerboltokban kapható.

De hát egyszer a járványnak is vége lesz, meg nem is ülhetünk mindig üvegalitkába zárva. Én maskban, kesztyűvel mentem el a Kínából származó bambuszt

eszegető emlősről elnevezett Jegenye utcai élelmiszerüzletbe, hogy megvegyem az alapvető hozzávalókat (citromfű, szezámolaj, hal- és osztrigaszósz, koriander, kínai tészta, babcsíra), de rögtön úgy, hogy elegendő mennyiség maradjon mindenkől a következő 2-3 hónapra.

És hogy miért Miki-féle?

Miki az utcánkban lakik, és nem melleleg a barátunk, és nem melleleg szakács, és nem melleleg szakács a javából! Nála

Hozzávalók 4 adagra:

- fél kg darált sertéshús,
- 2-3 kisebb sárgarépa,
- 1 cukkini,
- 2 szál friss citromfű (ne hagyjuk ki, mert ez adja az alap zamatot), kapható mélyhűtött formában is, előre csomagolva 10-12 db, érdeemes belőle elraktározni,
- 3-4 kisebb gerezd fokhagyma,
- 1 kisujjnyi gyömbér lereszelve,
- 5-8 dkg babcsíra,
- 3 evőkanál szezámolaj,
- 3 evőkanál olívaolaj,
- 3-4 evőkanál halszósz,
- 3-4 evőkanál szójaszósz,
- 3-4 evőkanál osztrigaszósz,
- kb. 40-50 dkg vékony, hosszúkás tészta (lehet spagetti is),
- kisebb csokor friss koriander,
- 2 szál újhagyma.

ettük először ezt a fantasztikus kaját, és azóta már többször is megfőztem, mert Rozi és én nagyon szeretjük. Most is úgy volt, együtt fogjuk elkészíteni – szívesen vállaltam volna a fotós – a kóstoló szerepét –, de végül Miki lebetegedett, a friss hozzávalók megléte és a Damoklész kardjaként fejtünk felett lebegő lapzárta okán, végül magam vettem kézbe a fakanalat.

A citromfűvet először megsza- badítottam külső héjától, majd vékony, apró szeletekre szeltem, a fokhagymát úgyszintén vékonyra vagdosztam, a gyömbért lereszeltem. A sárgarépát julienne-re vágtam (egészen vékony, hosszúkás szeletek), a cukkinit szintén vékonyra. Alágyújtottam a woknak, amibe beleöntöttem a szezám- és az olívaolajat, majd rádobtam a citromfűvet és a gyömbért, pár másodperc múl-

va a fokhagymát. Éppen hogy csak kicsit hagytam sísteregni, mikor már öntöttem is bele a sertést, készítheti baromfiból is – bár Miki erre azt mondaná: na, ne már...

Most jön a hal- és a szójaszósz, és egy pici só, de ne vigyük túlzásba, mert a szószok is sósak!

Ha nagyon gyorsan dolgozunk, megtehetjük, hogy a hús pirulása közben vágjuk össze a répát és a cukkinit, de én nem vagyok olyan gyors, így előre szoktam elkészíteni. Közben forró vízben kifőzzük a tésztát is. Én a kínaiaknál vettem vékony szálú hullámos tésztát, nagyon jól illik bele! Sajnos a tészta nevét nem tudom, mert a zacskón minden kínai, én pedig csak fél évig tanultam ezt a nyelvet, és már csak erre a 2 mondatra emlékszem: ni kōgō hao ma? = a bátyád jól van? És: wo shō liuszueshōng = én külföldi ösztöndíjas diák vagyok –, de ezeknek semmi közük sincs a fent említett tésztahoz.

Mikor a hús már majdnem puha, jöhet bele a répa, majd a cukkini, kavarintsunk rajta néhányat, de ne hagyjuk, hogy a zöldek teljesen megpuhuljanak. Öntsük bele a leszűrt tésztát, keverjük át. A babcsírának tényleg már csak 1-2 perc kell, szóval azt a legvégén zúdítuk csak bele. Ízesítsük az osztrigaszósszal, és még egy kevés szezámolajjal.

Apróra vágott újhagymával és korianderrel díszítsük. Vigyázat, a koriander nagyon megosztó zöldfűszer, ha a családkban valaki nem szereti, ne keverjük bele az ételbe!

Tudom, tőkre bonyolultnak hangzik most a recept (főleg így, leírva), de a hozzávalók beszerzése után már tényleg pikk-pakk elkészíthető, próbáljátok ki!

Jó étvágyat hozzá!

Szilágyi Szabina

Wekerleai Mozgásműhely - órarend

Honlap: www.wekerleimozgasmuhely.hu Telefon: 70/301-61-22.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT
KÖZÖSSÉGI HÁZ (XIX. Pannónia út 26. templomkert)					
7.30	GERINCORNA		GERINCORNA		
8.00					GERINCORNA
8.30	GERINCORNA kezdő óra		GERINCÁNC arnyalással		
KISTORNATEREM (XIX. Baross utca 48.)					
8.30			JÓGA		
10.30			JÓGA 90'		
TORNATEREM (XIX. Hungária út 28. - Vonás utca sarok)					
17.30	GERINCORNA	GERINCORNA kezdő óra	ENERGIZÁLÓ NYÚJTÁS	GERINCÁNC arnyalással	
18.30	GERINCÁNC	BODY ART	ZNÉREGTŐ ALAKFORMÁLÓ	GERINCORNA	
19.30		ZNÉREGTŐ ALAKFORMÁLÓ	LATIN DANCE	ZNÉREGTŐ AEROBIC	

R.ing Bt

Rothman Ferenc
www.ringingatlan.hu
 30-223-0986
ringingatlan@gmail.com

Kedves Ügyfelem! 2020-ban is a megszokott, színvonalas szolgáltatással, barátságos jutalékkal és változatos lakáskínálattal állok rendelkezésére! Tájékozódjon referenciáimról honlapomon, és hívjon, ha új otthonát keresi, vagy meglévő ingatlanát szeretné eladni!

A FIDENCIA GYÓGYSZERTÁR

(1191 Bp. Corvin krt. 7-13., Tűzoltóság mögött)
 betegközpontú ellátással,
 tanácsadással várja betegeit.

Nyitvatartás:

H-Cs:

8.30-19.00,

Péntek:

8.30-18.30

Telefon:

280-72-27

Vérnyomásmérés, koleszterinszint - és vércukorszint mérés.

Bankkártyát és egészségbiztosítási kártyát elfogadunk.

A Gyöngy Patika keretein belül minden hónapban más AKCIÓ!

Shetland U. K. Nyelviskola

- Nyelvtanfolyamok Wekerlén
- Kihelyezett vállalati nyelvoktatás
- Angol és német EuroExam vizsgáztatás
- Külföldi nyelvtanfolyamok és tanulmányutak szervezése

1192 Budapest, Kábel u. 10.
tel: (06 1) 357 1456
(06 30) 952 1202
shetland@shetland.hu

Fk nyilv: B/2020/000281

www.shetland.hu

NEMES-FRÍZ Kft.

Minőség – Harmónia – Design

Egyedi tervezésű bútorok és nyílászárók készítése, Külső ajtók, ablakok, Belső ajtók, Konyhabútorok, Egyéb bútorok

Nyitva tartás: H-P: 7-16-ig
Mobil: 06-30-9243-503
e-mail: info@asztalosmuhely.hu

asztalosmuhely.hu

Kedves Olvasó!

Kérem, engedje meg, hogy bemutatkozzam. A nevem Fórizsné Baráth Brigitta, Wekerlén élek, és ingatlanközvetítő -értékbecslő szakvizsgával rendelkező ingatlanreferensként tevékenykedem immár 23 éve a Wekerletelepen, és egész Budapest területén.

Vállalom, hogy minden ügyfelemnek szakmai tudásom legjavát nyújtva segítek, legyen szó eladásról, vételről, értékbecslésről, felújításról vagy e tranzakciók teljes körű jogi ügyintézéséről.

Számomra nagyon fontos a bizalom és a diszkréció, ezért az adásvételhez szükséges jogi háttérrel és a teljes körű földhivatali eljárást tapasztalt ügyvédi iroda, az energetikai tanúsítvány kiállítását megbízható építésziroda, a felújítási megbízásokat pedig évtizedek óta a munkámat segítő csapat teljesíti.

*Remélem,
nemsokára önt is
az ügyfeleim között
köszönhetem!*

*Hívjon
bizalommal!*

Fórizsné Baráth Brigitta

 www.ingatlanvarazs.hu

 Facebook oldalam:
Wekerle Ingatlan Iroda

 Tel: 06/309-332-592

 Email:
forizsnebrigitta@gmail.com

Minőségi hőszigetelt fa nyílászárók gyártása

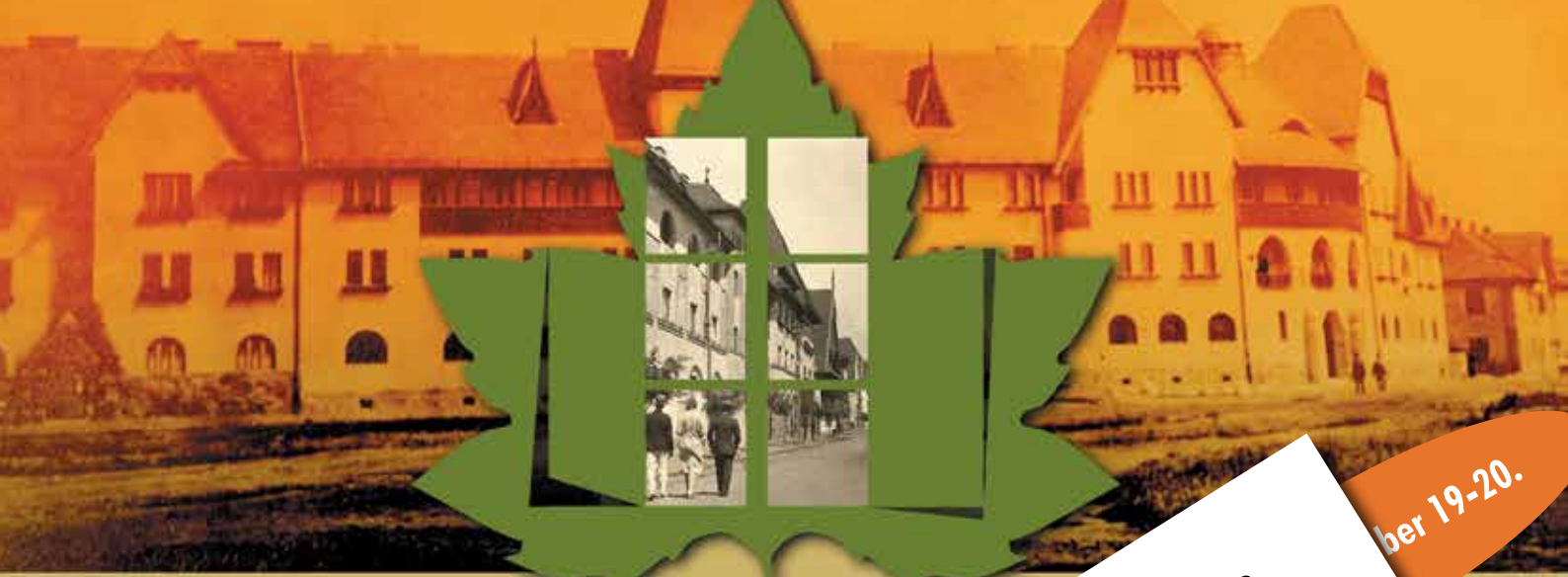
Ajtóinkat és ablakainkat egyedi méretekben gyártjuk az Ön igényeinek megfelelően, felméréstől a beépítésig. A nyílászárókra rendelhető spaletta, tokborítás és további rengeteg kiegészítő, mint például álosztó, külső-belső párkány, szúnyogháló, stb. Továbbá vállaljuk íves vagy szögletes ablakok elkészítését, beépítését is. Wekerlén számos referenciánk megtekinthető. Kérje ingyenes felmérésünket és árajánlat készítésünket!

Elérhetőségeink:

2220 Vecsés, Liszt Ferenc u. 5.

Tel: 06-29-352-053 • Mobil: 06-70-421-7753

E-mail: info@bartfa.hu • weblap:www.bartfa.hu

ber 19-20.

XXIX. WEKERLEI NAPOK

Szombat, szeptember 19.

- 10.00-10.30 A Kispesti Alapfokú Művészeti Iskola Fúvós zenekarának műsorja Payr Henrik vezényletével
- 10.30-11.30 Bizek Emi és az Álomszép Zenekar gyermekműsora
- 11.40-12.40 Mihályi Réka Masni és Pocó című koncertje
- 13.40-14.40 Elvis a rock'n roll örök királya – Ed. S. & The Kings
- 15.00-16.00 A Garabonciás együttes gyermekműsora
- 16.45-17.45 Horányi Juli-Iván Szereplőszínház előadása
- 17.45-18.00 Polgármesteri Hivatal koncertje
- 18.30-19.30 Kozma György koncertje
- 19.30-19.40 A Kispesti Alapfokú Művészeti Iskola Fúvós zenekarának műsorja
- 20.00-21.00 A Kispesti Alapfokú Művészeti Iskola Fúvós zenekarának műsorja
- 21.00-21.30 A Kispesti Alapfokú Művészeti Iskola Fúvós zenekarának műsorja

A Kispesti Operatív Törzs járványügyi helyzettel kapcsolatos állásfoglalása alapján szeptember 19-20-án a XXIX. Wekerlei Napok elmarad. Az idei rendezvényhiányos esztendőben a Vasárnapi Térzenéken és a VI. Wekerlei Kulturális Sörkörön találkozhattunk.

Egész napos programok szombaton 10.00 – 18.00 óra között

Az Átalakuló Wekerle programjai a hétvégi rendezvények keretében
10.00-12.00 óra között.
Új állásfoglalásunkkal játszunk újra az évszázadnyi múltat!
A program ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Információ: wkk.kispest.hu

Az Átalakuló Wekerle programjai társasjáték gyerekeknek komposztálásról, szelektív hulladékgyűjtésről, hulladéksökkentési, energiatakarékosági tippek, hőszigeteléssel kapcsolatos tanácsok, Kispesti Szombati Tanoda, Kiserdővédők, ami tudható a tervezett alternatívákról és arról, hogy hol tart a véleményezés.

Egész napos programok vasárnap 10.00 – 18.00 óra között

Szolidaritás tere
Családi pontgyűjtő játék
Helytörténeti séták a KÖN alkalmából felnőtteknek és külön a gyermekeknek is!
A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött!
Jelentkezés előzetesen a wekerleisetak.hu oldalon

Egész napos programok szombaton és vasárnap

A 30 éves Kispest SE - sportos játékok és találkozó Klompár Tiborral, Szabó Dorottyyával
Új! Stay in Play QR kódos családi játék először Budapesten a Kós Károly téren.
Sétakocsikázás, a részvétel regisztrációhoz kötött, információ: www.wekerleisetak.hu
Kézműves vásár

„MI POHARUNK” rendezvény
Visszaváltható Wekerlei pohárral koccintunk! Hozhatod a saját poharadat is!
Legyünk büszkéek, hogy teszünk a környezetért!

A műsorváltozás jogát fenntartjuk.

Vigyázzunk egymásra, tartsuk be az aktuális járványügyi helyzet diktálta szabályokat!

Rendező: WEKERLEI TÁRSASKÖR Társrendező: Magyar Kollegium

Főtámogató: KISPEST

Közösünk Magyarország!

Támogató: Közpark Kispesti Köztisztasági és Közfoglalkoztatási Kft.

Együttműködő partnerek: WKK Átalakuló Wekerle